RNI No.: GUJGUJ/2014/59295

www.janfariyadnews.com

ન્યુઝ ઓફ ગાંધીનગર

NEWS OF GANDHINAGAR (Daily) દૈનિક

E mail - prdpraval@yahoo.co.uk

Editor : Pradip A. Raval (Mo) 98246 53073 Block No.677/2, Gh Type, Sector - 8, Gandhinagar (Gujarat)

Volume : 10 Issue No. 31 Date: 22.11.2023 Wednesday Page :04 Rs. 1.00/- Annual Rs. 351/-

'જાતિની વસ્તી ગણતરી દેશનો એક્સ-રે હશે, કોંગ્રેસ સત્તામાં આવશે તો રાજસ્થાનમાં કરાવશે', : કોંગ્રેસ નેતા રાહુલ ગાંધી

(એઆર.એલ),ઉદયપુર,તા.૨૧

રાહુલ ગાંધીની ચૂંટણી રેલીઃ કોંગ્રેસના પૂર્વ અધ્યક્ષ રાહુલ ગાંધીએ મંગળવારે ઉદયપુરના વલ્લભનગરમાં એક ચૂંટણી રેલીને સંબોધિત કરતી વખતે જાતિ ગણતરીનો મુદ્દો ઉઠાવ્યો હતો અને તેને દેશનો 'એક્સ-રે' ગણાવ્યો હતો અને કહ્યું હતું કે 'જો કોંગ્રેસ આવી હોત તો રાજસ્થાનમાં સત્તા પર, જો એમ હોય તો, રાજ્યમાં જાતિ ગણતરી હાથ ધરવામાં આવશે અને જો કોંગ્રેસ પાર્ટી કેન્દ્રમાં સરકાર બનાવે છે, તો તે રાષ્ટ્રીય સ્તરે પણ આવું કરશે. કોંગ્રેસ નેતાએ કહ્યું કે, જો એ ખબર નથી કે કોની વસ્તી કેટલી છે તો અમે કેવી રીતે ભાગીદારીની વાત કરીશું.

રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું કે જો આપણે અધિકારો અને ભાગીદારીની વાત કરીએ છીએ તો આપણે એ શોધવું પડશે કે કેટલા લોકો કઈ જાતિ અને સમાજના છે. આને આપણે જાતિ ગણતરી કહીએ છીએ. જાતિની વસ્તી ગણતરી એ દેશનો એક્સ-રે છે. આ કામ કરાવવું જરૂરી છે. તેમણે કહ્યું કે જો કોંગ્રેસ રાજસ્થાનમાં સત્તા પર આવશે તો રાજ્યમાં જાતિ ગણતરી હાથ ધરવામાં આવશે અને જો પાર્ટી કેન્દ્રમાં સરકાર બનાવશે તો તે રાષ્ટ્રીય સ્તરે પણ આવું જ કરશે.

જો કોંગ્રેસ રાજસ્થાનમાં સત્તા પર આવશે, તો તે રાજ્યમાં જાતિની વસ્તી ગણતરી કરશે અને જો કોંગ્રેસ પાર્ટી કેન્દ્રમાં સરકાર બનાવશે, તો તે રાષ્ટ્રીય સ્તરે પણ આવું જ કરશે. કોંગ્રેસ નેતાએ કહ્યું કે, જો એ ખબર નથી કે કોની વસ્તી કેટલી છે તો અમે કેવી રીતે ભાગીદારીની વાત કરીશું

રાહુલ ગાંધીએ એમ પણ કહ્યું કે કોંગ્રેસ પાર્ટી આદિવાસીઓના અધિકારોનું રક્ષણ કરશે. તેમણે કહ્યું, 'જ્યાં સુધી કોંગ્રેસ પક્ષ છે ત્યાં સુધી અમે આદિવાસીઓના અધિકારોનું રક્ષણ કરીશું. આદિવાસીઓ સાથે ઉભા રહીને અમે તમારા બાળકોને શિક્ષણ આપીશું, તમને મફત આરોગ્ય સેવા આપીશું અને અમે તમને પાણી, જમીન અને જંગલો પર તમારો હક્ક અપાવીશું.રાહુલ ગાંધી વનવાસીઓ અને આદિવાસીઓને લઈને પોતાની સભાઓમાં ભાજપ પર સતત પ્રહારો કરી રહ્યાં છે તેના દ્વારા રાહુલ ગાંધી લોકોને જણાવી રહ્યાં છે કે ભાજપ આદિવાસીઓ માટે કેટલું ઓછું ધ્યાન રાખે છે બીજી તરફ રાહુલ ગાંધી સતત એવો પ્રચાર કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યાં છે કે કોંગ્રેસ પાર્ટી આદિવાસીઓની સૌથી મોટી શુભચિંતક છે આદિવાસી લોકો ભારત માતાના પ્રથમ માલિક છે

રાહુલ ગાંધીએ તેમની ચૂંટણી રેલી દરમિયાન પીએમ મોદી અને અદાણી પર આકરા પ્રહારો કર્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે આદિવાસીઓ પ્રત્યે ભાજપના લોકોની વિચારસરણી નાની છે. આ લોકો તમને વનવાસી કહે છે. એટલે કે, તેમનો અર્થ એ છે કે જેઓ જંગલમાં રહે છે, અમે તમને આદિવાસી કહીએ છીએ. રાહુલે પોતાના ભાષણમાં મધ્યપ્રદેશમાં એક આદિવાસી પર બીજેપી ધારાસભ્ય દ્વારા પેશાબ કરવાની ઘટના પર આકરા પ્રહારો કર્યા હતા.

રાહુલ ગાંધી રાજસ્થાનની વિવિધ ચૂંટણી સભાઓમાં મોદી અને અદાણી પર આકરા પ્રહારો કર્યા હતાં તેમણે કહ્યું કે પીએમ મોદી લોકોનું ધ્યાન હટાવી રહ્યા છે. જ્યારે, આનો ફાયદો ઉઠાવીને અદાણી તમારા ખિસ્સા લૂંટી રહી છે. મોદી પર નિશાન સાધતા તેમણે કહ્યું કે મોદી કહે છે કે દેશમાં એક જ જાતિ છે. પણ એ નથી કહેતું કે ગરીબો સિવાય ઉદ્યોગપતિઓની બીજી જાતિ પણ છે. અંબાણી અને અદાણી જેવા તેના મિત્રો કોણ છે.

રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું કે પીએમ મોદી હંમેશા પોતાના ઉદ્યોગપતિ મિત્રો માટે કામ કરે છે. તેમને હંમેશા આગળ વધવામાં મદદ કરો. તેણે આરોપ લગાવ્યો કે તેણે અગ્નિ વીર યોજનામાં તેના મિત્ર અદાણીને પણ મદદ કરી છે, જ્યારે અગ્નિ વીર દ્વારા યુવાનોના ભવિષ્ય સાથે રમત રમી છે. મોદીએ સમગ્ર સંરક્ષણ અદાણીના હાથમાં સોંપી દીધું છે.

રાહુલ ગાંધીએ પોતાના ભાષણમાં પીએમ મોદી અને અદાણી પર કટાક્ષ કર્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે મોદી આ ચૂંટણીમાં જે ગેરંટી આપી રહ્યા છે. મતલબ કે તે અદાણીની ગેરંટી છે. કારણ કે મોદી આપશે તેવી ગેરંટી. તેના પૈસા અદાણીના ખિસ્સામાં જશે. જ્યારે રાજસ્થાનમાં અમે ૭ ગેરંટી આપી છે. તેનો એક પણ પૈસો અદાણીના ખિસ્સામાં જશે નહીં.

રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું કે પીએમ મોદી અદાણી અને અંબાણી માટે કામ કરે છે. આ કારણોસર તેઓ ૨૪ કલાક ટીવી પર જોવા મળે છે. તેણે કટાક્ષમાં કહ્યું કે સોદો સારો હતો. અંબાણી અને અદાણી મોદીને ૨૪ કલાક બતાવે છે. તેઓ આ જ્જી નાણા ત્યાં મોકલે છે. ઉત્તરાખંડમાં સુરંગમાં ફસાયેલા કામદારોની ઘટનાને લઈને તેમણે ભાજપ પર નિશાન સાધ્યું. તેણે કહ્યું કે ટીવી પર માત્ર ક્રિકેટ મેચ અને મોદી જ દેખાય છે. એ મજૂરોને પણ થોડું બતાવો. જેઓ ફસાયેલા છે.

રાહુલ ગાંધીએ તેમના ભાષણમાં ફરી જાતિ ગણતરીની માંગ ઉઠાવી છે. રાહુલ ગાંધી લાંબા સમયથી જાતિ ગણતરીની માંગ કરી રહ્યા છે. તેમનું કહેવું છે કે ગરીબ અને આદિવાસી લોકોને અધિકાર આપવા માટે જાતિ ગણતરી જરૂરી છે. છેવટે, આપણે જાણી શકીએ

ડીપફેક વીડિયો દૂર નહીં કરવામાં આવે તો કડક કાર્યવાહી કરવામાં આવશે

નવીદિલ્હી,તા.૨૧

વાયરલ થઈ રહેલા ડીપફેક વીડિયો આજકાલ સમાચારમાં ચમકી રહ્યાં છે. આવા વીડિયો દરેક માટે મુશ્કેલીનું કારણ બની ગયું છે. હવે કેન્દ્ર સરકાર પણ ડીપફેક વીડિયોને લઈને એલર્ટ મોડ પર આવી ગઈ છે. કેન્દ્રીય ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને ઈન્ફોર્મેશન ટેક્નોલોજી પ્રધાન રાજીવ ચંદ્રશેખરના જણાવ્યા અનુસાર, કેન્દ્ર સરકારે આગામી ૨૪ નવેમ્બરના રોજ ગૂગલ, ફેસબુક, યુટ્યુબ સહિતના ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મને બોલાવ્યા છે અને તેમને ચેતવણી આપી છે કે જો તેઓ તેમની સાઈટ પરથી ડીપફેક વીડિયો દૂર નહીં કરે તો તેમની સામે કડક કાર્યવાહી કરવામાં આવશે સાથોસાથ તેમની સામે ભારતીય કાયદા અનુસાર કેસ પણ નોંધી શકાય છે.

કેન્દ્રીય ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને ઈન્ફોર્મેશન ટેક્નોલોજી પ્રધાન રાજીવ ચંદ્રશેખરે કહ્યું કે સરકાર તમામ પ્લેટફોર્મને જણાવશે કે તે કેવી રીતે ડીપફેક વીડિયો અને ખોટી માહિતીને ગંભીર ખતરો માનવામાં આવે છે, તેમજ ડીપફેક વીડિયો ભારતના લોકો અને તેનો ઉપયોગ કરતા લોકોની સુરક્ષા માટે કેવી રીતે ગંભીર ખતરા સમાન છે. તેમણે કહ્યું કે સરકાર ગૂગલ, ફેસબુક, યુટ્યુબ સહિતના તમામ ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મને ચેતવણી આપશે કે જો તેઓ તેમની સાઈટ પરથી ડીપફેક દૂર નહીં કરે તો તેમની સામે ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ ટેક્નોલોજી એક્ટ હેઠળ કડક કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

આ સાથે કેન્દ્રીય ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને ઈન્ફોર્મેશન ટેક્નોલોજી પ્રધાન રાજીવ ચંદ્રશેખરે એમ પણ કહ્યું હતું કે જો તમામ પ્લેટફોર્મ માહિતી મળ્યાના ૩૬ કલાકની અંદર તેમની સાઇટ્સ પર પોસ્ટ કરવામાં આવેલા ડીપફેકને દૂર કરી દે છે, તો તેમની સામે કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં નહી આવે. પરંતુ જો તેઓ આમ નહીં કરે તો કોઈ પણ પીડિત વ્યક્તિ તે પ્લેટફોર્મ સામે કોર્ટનો સંપર્ક કરી શકે છે અને ભારતીય દંડ સંહિતા અથવા આઈટી એક્ટ હેઠળ તેમની સામે કેસ દાખલ કરી શકે છે.

ચંદ્રશેખરે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આઈટી એક્ટમાં નવા સુધારાઓ હેઠળ, ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ કોઈપણ પ્રકારની ખોટી માહિતી કે ડીપફેક લઈ શકતા નથી. તેમણે કહ્યું કે આઈટી એક્ટમાં સુધારા સાથે, તે સાઇટ્સની જવાબદારી બની ગઈ છે કે તે સુનિશ્ચિત કરે કે તેમની પાસે જે પણ સામગ્રી છે તે ખોટી નથી. તેમણે કહ્યું કે ૧૧ પ્રકારના મુદ્દાઓ છે જે સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ, લોકોને બતાવી શકતા નથી, જેમાં બાળકોના યૌન શોષણ, પેટન્ટ ઉલ્લંઘન, ખોટી માહિતીનો પણ સમાવેશ થાય છે.રાજીવ ચંદ્રશેખરે જણાવ્યું કે, આગામી ૨૪ નવેમ્બરે તમામ પ્લેટફોર્મ સાથે એક બેઠક યોજવામાં આવશે. જેમાં જણાવવામાં આવશે કે સરકાર ડીપફેક અને ખોટી માહિતીને કેટલી ગંભીર ગણે છે. તેમણે કહ્યું કે સુરક્ષાની દ્રષ્ટિએ આ એક મોટો પડકાર છે. ઈન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરતા લોકો પ્રત્યે સરકાર જવાબદાર છે. તેથી યુઝર્સ માટે તમામ સુરક્ષીત વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે.

સરકાર આવતાં જ જાતિ ગણતરી, ૪ લાખ સરકારી નોકરીઓ, ગેસ સિલિન્ડરના ભાવમાં ઘટાડો કરાશે

જયપુર,તા.૨૧

રાજસ્થાન વિધાનસભા ચૂંટણી માટે કોંગ્રેસે પોતાનો ચૂંટણી ઢંઢેરો જાહેર કરી દીધો છે. જયપુરમાં ચૂંટણી ઢંઢેરો જાહેર કરવાના પ્રસંગે કોંગ્રેસ અધ્યક્ષ મલ્લિકાર્જુન ખડગેએ કહ્યું કે રાજસ્થાન કોંગ્રેસનો મજબૂત ગઢ રહ્યો છે, અમે માત્ર એવા વચનો કરીએ છીએ જે પૂરા કરી શકીએ. તે જ સમયે, મુખ્યમંત્રી અશોક ગેહલોતે કહ્યું કે રાજસ્થાનની અર્થવ્યવસ્થા આ વર્ષના અંત સુધીમાં ૧૫ લાખ કરોડ રૂપિયાની થઈ જશે અને તેને ૨૦૩૦ સુધીમાં ૩૦ લાખ કરોડ રૂપિયા સુધી લઈ જવાનું લક્ષ્ય નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. કોંગ્રેસના ચૂંટણી ઢંઢેરામાં કહેવામાં આવ્યું છે કે સ્વામીનાથન સમિતિની ભલામણો અનુસાર ખેડૂતો માટે એમએસપી કાયદો લાવવામાં આવશે. ચિરંજીવી વીમાની રકમ ૨૫ લાખ રૂપિયાથી વધારીને ૫૦ લાખ રૂપિયા કરવામાં આવશે. સાથે જ ૪ લાખ યુવાનોને સરકારી નોકરી અને ૧૦ લાખ યુવાનોને રોજગારી આપવામાં આવશે.

ચૂંટણી ઢંઢેરામાં કોંગ્રેસે પંચાયત સ્તરે સરકારી નોકરીઓની નવી કેડર બનાવવાનું વચન આપ્યું છે. ગેસ સિલિન્ડર અત્યારે ૫૦૦ રૂપિયામાં મળે છે, તે ઘટાડીને ૪૦૦ રૂપિયા કરવામાં આવશે. રાજ્યમાં ઈઈ કાયદો લાવીને ખાનગી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં

પણ ૧૨મા સુધીનું શિક્ષણ મફત કરવામાં આવશે. આ ઉપરાંત દરેક વિભાગને ધ્યાનમાં રાખીને જાહેરાતો કરવામાં આવી છે.

રાજસ્થાનના જાહેરનામામાં મનરેગાના દિવસોની સંખ્યા વધારવાનું વચન પણ આપવામાં આવ્યું છે. મનરેગા અને ઈન્દિરા ગાંધી શહેરી રોજગાર ૧૨૫ થી વધારીને ૧૫૦ દિવસ કરવામાં આવશે. નાના વેપારીઓ અને દુકાનદારોને ૫ લાખ રૂપિયા સુધીની વ્યાજમુક્ત લોન આપવા માટે મર્ચન્ટ ક્રેડિટ કાર્ડ યોજના શરૂ કરવામાં આવશે. સરકારી કર્મચારીઓને ચોથા પગાર ધોરણની શ્રેણી ૯,૧૮,૨૭ અને અધિકારીઓને સર્વોચ્ચ સ્કેલ આપવામાં આવશે. ૧૦૦ સુધીની વસ્તી ધરાવતા ગામો અને વસાહતોને રસ્તા દ્વારા જોડવામાં આવશે. દરેક ગામ અને શહેરી વોર્ડમાં સુરક્ષા ગાર્ડ તૈનાત કરવામાં આવશે. રાઈટ ટુ હાઉસિંગ એક્ટ લાવીને દરેકને આવાસ આપવામાં આવશે. પહેલાથી ચાલી રહેલી યોજનાઓને વધુ મજબૂત બનાવવામાં આવશે.

કોંગ્રેસના ચૂંટણી ઢંઢેરામાં જાતિ સર્વેક્ષણને મહત્ત્વનું સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આમુખની પ્રથમ પંક્તિ સામાજિક ન્યાય અને સામાજિક સુરક્ષાથી શરૂ થાય છે. કોંગ્રેસે રાયપુર સત્રમાં જાતિ ગણતરીના સમર્થનમાં ઠરાવ પસાર કર્યો હતો. બાદમાં મુખ્યમંત્રી અશોક ગેહલોતે આચારસંહિતા લાગુ થયા પહેલા આની જાહેરાત કરી હતી. અગાઉ બિહારમાં જાતિ સર્વેક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું અને તેના આધારે કેબિનેટે અનામતનો વ્યાપ વધારવાનો પ્રસ્તાવ પસાર કર્યો હતો. જાતિ સર્વેક્ષણ બાદ રાજસ્થાનમાં પણ આવું થવાની ધારણા છે.

સ્વામીનાથન કમિટીના રિપોર્ટ અનુસાર કોંગ્રેસે એમએસપીની ખાતરી આપી છે. તેમજ ખેડૂતોને ૨ લાખ રૂપિયા સુધીની વ્યાજમુક્ત લોન આપવાની જાહેરાત કરવામાં આવી છે. રાજસ્થાનમાં ૮૦ લાખથી વધુ ખેડૂતો છે. ખેડૂતો લાંબા સમયથી એમએસપીની માંગ કરી રહ્યા છે. આ જાહેરાત દ્વારા કોંગ્રેસ ખેડૂતોને રીઝવવા માંગે છે.પંચાયત કક્ષાએ ભરતી થશે. પાર્ટીએ કહ્યું છે કે અમે પંચાયત સ્તર પર ભરતી માટે નવી કેડર બનાવીશું. આ સાથે ૪ લાખ યુવાનોને સરકારી નોકરી મળશે અને ૧૦ લાખ યુવાનોને રોજગાર મળશે. આ ચૂંટણીઓમાં યુવા વોટ બેંક સૌથી મહત્વની છે. રાજસ્થાનમાં ૨૨ લાખથી વધુ પ્રથમ વખત મતદારો છે. ૩૦ વર્ષથી ઓછી ઉંમરના ૧ કરોડ ૫૩ લાખ મતદારો છે. આ કુલ મતદારોના ૩૦% છે.મહિલા સુરક્ષાના મુદ્દે કોંગ્રેસ સતત ઘેરાઈ રહી છે. હવે મહિલાઓની સુરક્ષા માટે ગાર્ડની નિમણૂક સાથે જાહેર સ્થળોએ સીસીટીવી કેમેરા લગાવવાની ખાતરી આપવામાં આવી છે. રાજસ્થાનમાં ૨ કરોડ ૫૩ લાખ મહિલા મતદારો છે. છેલ્લી ચૂંટણીઓમાં પુરૂષો કરતા મહિલાઓની મતદાન ટકાવારી વધુ છે. આ વખતે પુરુષો કરતાં ૮૦ હજાર વધુ મહિલાઓ સામેલ છે. તેથી આ વોટબેંક ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે.

મણિપુર હિંસામાં ભોગ બનેલ પીડિતોને રાજ્ય સરકાર દ્વારા મદદ કરવામાં આવી રહી છે

નવીદિલ્હી,તા.૨૧

મણિપુરમાં ચાલુ વર્ષના મે મહિનાથી મેઈતાઈ અને કુકી સમુદાયો વચ્ચે અનુસૂચિત જનજાતિના દરજ્જાની માંગણીને લઈને વિવાદ ચાલી રહ્યો છે. બંને સમુદાયો વચ્ચેનો સંઘર્ષ વધુ ઉગ્ર બનતા સમગ્ર રાજ્યમાં હિંસા ફાટી નીકળી. મૈતાઈ અને કુકી સમુદાય વચ્ચેના સંઘર્ષે હિંસાત્મક સ્વરૂપ લેતા આગ લગાડવાથી લઈને બળાત્કાર સુધીની ગંભીર ઘટનાઓ બનવા પામી. અત્યાર સુધી મણિપુર હિંસામાં ૧૮૦ લોકોના મોત થયા. પૂર્વોત્તર રાજ્યમાં ફાટી નીકળેલ હિંસાને લઈને સુપ્રીમ કોર્ટમાં સુનાવણી હાથ ધરવામાં આવી હતી. આ સુનાવણીમાં મણિપુર સરકારે કોર્ટને કહ્યું કે પીડિતોને સહાયની રકમ આપવામાં આવી છે.

સુપ્રીમ કોર્ટમાં મણિપુરમાં ગેંગરેપ અને હત્યા જેવી ઘટનાઓ મામલે સુનાવણી હાથ ધરવામાં આવી હતી. દરમ્યાન કોર્ટ એન.બીરેન સરકાર પાસે રાજ્યમાં ચાલી રહેલ અપરાધિક ઘટનાઓ અને બળાત્કાર જેવા બનાવો મામલે જવાબ માંગ્યા હતા. રાજ્ય સરકારે કોર્ટને જવાબ આપતા કહ્યું કે બળાત્કાર અને અન્ય અપરાધિક ઘટનાઓનો ભોગ બનેલી મહિલાઓને મદદ કરવા માટે ૫ કરોડ રૂપિયાની સહાય કરવામાં આવી છે. અને પીડિતો આ સહાયની રકમનો સરળતાથી ઉપયોગ કરી શકે માટે એક સમર્પિત બેંક ખાતામાં રકમ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી છે. જો કે, અત્યાર સુધીમાં કેટલી મહિલાઓને આ રકમ મળી છે તેવા કોર્ટના પ્રશ્ન પર સરકારે કોઈ માહિતી આપી નથી.

તંત્રી લેખ......

મહારાષ્ટ્ર દુષ્કાળની આરે અને એક ડઝન ધારાસભ્યો વિદેશ પ્રવાસે

મહારાષ્ટ્રના તમામ પક્ષોના ૧૨ ધારાસભ્યો આજથી લંડનના પ્રવાસે ગયા છે. આ ૧૨ ધારાસભ્યોનો પાંચ દિવસનો અભ્યાસ પ્રવાસ હશે. આ મુલાકાત દરમિયાન તેઓ બ્રિટનમાં શાસન અને જાહેર નીતિનો અભ્યાસ કરશે. રોજેરોજ એકબીજા પર રાજકીય હુમલા કરતા આ ધારાસભ્યો બ્રિટનમાં સાથે ફરતા જોવા મળશે. રસપ્રદ વાત એ છે કે આ ૧૨ ધારાસભ્યો એવા સમયે લંડન પ્રવાસ પર ગયા છે જ્યારે રાજ્ય દુષ્કાળની આરે છે.

ધારાસભ્યોમાં ભારતીય જનતા પાર્ટી, શિવસેના (ઉદ્ધવ બાળાસાહેબ ઠાકરે), કોંગ્રેસ, સમાજવાદી પાર્ટીના અપક્ષ ધારાસભ્યોનો સમાવેશ થાય છે. આ ધારાસભ્યો સુશાસનના અભ્યાસ માટે લંડનના પ્રવાસે છે. આ ધારાસભ્યોમાં ભારતીય જનતા પાર્ટીના અમિત સાટમ, મિહિર કોટેચા, જયકુમાર રાવલ, મંગેશ ચવ્હાણ, પંકજ ભોયર, શિવસેના (ઉદ્ધવ બાળાસાહેબ ઠાકરે) વિપક્ષના નેતા અંબાદાસ દાનવે, કોંગ્રેસના અમીન પટેલ, જીશાન સિદ્દીકી, અમિત ઝનક, અસલમ શેખ અને સમાજ પાર્ટીના ધારાસભ્યોનો સમાવેશ થાય છે. ધારાસભ્ય રઈસ શેખ અને અપક્ષ સત્યજીત તાંબે પણ સામેલ છે.

૨૦મી નવેમ્બરથી ૨૫મી નવેમ્બર દરમિયાન આ અભ્યાસ પ્રવાસનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. ધારાસભ્ય યુકેની વર્લ્ડ સ્કીનીંગ સેટ ડેવિડ યુનિવર્સિટીઓમાં ગવર્નન્સ અને જાહેર નીતિનો અભ્યાસ કરવા લંડનના અભ્યાસ પ્રવાસ પર છે. એક તરફ રાજ્યના કેટલાક જિલ્લાઓ દુષ્કાળ જેવી સ્થિતિનો સામનો કરી રહ્યા છે ત્યારે બીજી તરફ રાજ્યની આર્થિક સ્થિતિ સારી નથી અને અનેક જિલ્લાઓ પાણીની તંગીનો સામનો કરી રહ્યા છે. આથી આ પ્રવાસમાં એવો સવાલ પણ ઉઠી શકે છે કે આ પ્રકારનો સરકારી વ્યર્થ ખર્ચ કેટલો વાજબી છે?

ગઝલ આસ્વાદ :૨૦

વિશેષ કંઇ થયું નથી ,   તમે જતાં રહ્યાં પછી !
શ્વસન જરા શમ્યું નથી, તમે જતાં રહ્યાં પછી !

રમત બમત રમે નહીં, કશાયથી રીઝે નહીં ;
હદય હદય રહ્યું નથી, તમે જતાં રહ્યાં પછી !

ચમન,સુમન,નદી,ઝરણ,પહાડ ગીત ને ગઝલ;
ઘણું બધું ગમ્યું નથી, તમે જતાં રહ્યા પછી !

ગલી ગલી, ડગર? ડગર, નગર નગર, અવાક છે;
કશું જ ધમધમ્યુ નથી તમે જતાં રહ્યાં પછી !

તમારૂ મુલ્ય કેટલું વધારે કંઇ ખબર નથી;
તમારૂં ઘર જમ્યું નથી તમે જતાં રહ્યાં પછી !

ધબક ધબક જતું રહ્યું પલક જબક જબક નથી,
બીજું કશું ગયું નથી, તમે જતાં રહ્યાં પછી !

મોહસીન મીર 'સ્પર્શ'

યુવા કવિ મોહસીન મીર 'સ્પર્શ' ગોધરા નિવાસી છે. એક શિક્ષક અને ખૂબ જ સારા ગઝલકાર છે. એમની આ ગઝલ મને ફેઈસ બુકમાંથી સ્વરાંકન સાથે મળી હતી. એમના સૂરીલા અવાજમાં આ ગઝલ સાંભળી મને આ ગઝલ વધારે પસંદ પડી ગઈ. આ ગઝલ પ્રિયતમાના જવા પછીશું શું થયું એની વાત એ રીતે દર્શાવામાં આવી છે કે વાત સીધી હૃદયમાં ઉતરે છે. કવિ દરેક શેરમાં કબુલ કરે છે કે તમે જતાં રહ્યાં પછી શું શું થયું છતાં કવિનું માન જળવાઈ રહે છે. મારો એક શેર અહિં યાદ આવી ગયો!

મત્લાના શેરમાં કવિ કહે છે કે

વિશેષ કંઇ થયું નથી ,   તમે જતાં રહ્યાં પછી !
શ્વસન જરા શમ્યું નથી, તમે જતાં રહ્યાં પછી !

વિશેષ કઈ થયું નથી. તમે જતાં રહ્યાં પછી એટલે તમારા જવાથી કંઈ જીવનમાં કઈ બહુ ફરક નથી આવ્યો. પોતાની વ્યથા તેમ છતાં છુપાવી શકતા નથી અને બીજા મિસરામાં કહે છે કે શ્વસન જરા શમ્યું નથી. પ્રેમિકા વગર નું જીવન કેવું છે? હૃદયમાં ઉત્પાત રહે છે. ચેન ક્યાંય પડે નહી. ક્યાંય ચેન પડે નહીં તેથી શ્વસન શી રીતે શમે ? શ્વસન શમવાની વાત કરી પોતાની બધી વ્યથા એક મિસરામાં કહી બતાવી છે. આનાથી વધારે પ્રિય વ્યક્તિને શું કહો કે તારા જવા પછી શું થાય છે?

રમત બમત રમે નહીં, કશાયથી રીઝે નહીં ;
હદય હદય રહ્યું નથી, તમે જતાં રહ્યાં પછી !

"દિલ હૈ કે માનતા નહીં , મુશ્કિલ બડી હૈ યેહ જાનતા નહીં। " દિલ ક્યાંય લાગે નહીં , રમત ગમત માં કે પછી હવેનાં રમકડાં ફોન કે કૉમ્પ્યુટરમાં દિલ લાગે નહીં. બેચેની બેચેની રહે. દિલને મનાવવાની હજારો કોશિશ નિષ્ફળ જાય કોઈ પણ વાતથી દિલ રીઝતું નથી. હૃદય આવું જિદ્દી થઈ ગયું છે. હ્દય હદય રહ્યું નથી, તમે જતાં રહ્યાં પછી !

ચમન,સુમન,નદી,ઝરણ,પહાડ ગીત ને ગઝલ;
ઘણું બધું ગમ્યું નથી, તમે જતાં રહ્યાં પછી !

ઘણીવાર કુદરતના આ અપ્રતિમ સૌંદર્ય ફક્ત કોઈની હાજરીને લીધે સુંદર લાગે છે. કવિને તો કુદરત ના દરેક રૂપમાં સૌંદર્ય દેખાય છે. ચમન હોય કે ફૂલ હોય નદી ઝરણ પહાડ કે ગીત અને ગઝલ !! કવિને આ ગમતી વસ્તુઓ છે. પણ જો પ્રિયતમાની ગેરહાજરી હોય તો ? તો આ ચમન માં જવું કોને ગમે આ સુમન આ નદી આ ઝરણ એ બધામાં શું પ્રિયતમા નહિ દેખાય? આ બધું જે અતિ પ્રિય હતું બધું એ હવે નથી ગમતું તમે જતાં રહ્યાં પછી !

ગલી ગલી, ડગર? ડગર, નગર નગર, અવાક છે;
કશું જ ધમધમ્યુ નથી તમે જતાં રહ્યાં પછી !

કોઈનું મીઠું બોલવાનું, કોઈની હાજરી, કોઈનું હોવાપણું આપણા અસ્તિત્વને કેટલું તરબોળ રાખતું હોય છે. કોઈના જવાથી જે સુનકાર જે સન્નાટો છવાઈ જાય છે. એ કોઈ પ્રેમીનું દિલ જ જાણી શકે! પ્રિયતમા વગર બધું સુનકાર છે. ગલી ગલી , ડગર ડગર, નગર નગર બધુ અવાક છે. કશું જ ધમધમ્યું નથી તમેં જતાં રહ્યાં પછી! ભીડમાં પણ પોતાની જાત એકલી લાગે ત્યારે સમજવું કે પ્યાર છે.

તમારૂ મુલ્ય કેટલું વધારે કંઇ ખબર નથી;
તમારૂં ઘર જમ્યું નથી તમે જતાં રહ્યાં પછી !

માણસની કિંમત માણસના ગયા પછી થાય છે. વ્યકિતની હાજરીમાં એની કિંમત થતી નથી. આ શેર જાણે કોઈ પ્રિયતમા માટે કહેવાયો હોય એવું નથી લાગતું. કોઈ એવી વ્યક્તિ જીવનમાંથી જતી રહી છે, અને એટલે દૂર ગઈ છે કે પાછી ફરી શકે એમ નથી એવું લાગે છે. તમારું મુલ્ય કેટલું વધારે એ ખબર નથી પણ એ વ્યક્તિ જેનું આ ઘર છે એ ઘર જમ્યું નથી તમે જતાં રહ્યાં પછી!! અહીં એવી અઝીઝ વ્યક્તિની વાત થઈ રહી છે જે ઘરની મોભ જેવી હતી. એમની ચીર વિદાય સહન થતી નથી.

ધબક ધબક જતું રહ્યું પલક જબક જબક નથી,
બીજું કશું ગયું નથી, તમે જતાં રહ્યાં પછી !

હૃદયે ધબકવાનું બંધ કર્યું, પલકો પણ તમારી રાહમાં જબક જબક નથી, બસ બીજું કશું ગયું નથી તમે જતા રહ્યાં પછી. મકતાના શેરમાં આખી ગઝલનો નિચોડ છે. હૃદય ધબકવાનું ભૂલી ગયું છે. અપલક નજરે તમારી પ્રતીક્ષા છે. આમ તો કશું ગયું નથી પણ હૃદય ધડકતું નથી પલક જબકતી નથી, ચમન સુમન,નદી ઝરણ કશું ગમતું નથી અને નગર, ગલી ગલી ડગર ડગર બધું અવાક છે સૂનું છે તમારા જતાં રહ્યાં પછી!કવિ ભલે કહે બીજું કશું ગયું નથી. પણ આખી ગઝલમાં એમની દુનિયા લૂંટાઈ ગઈ એવો ભાસ થાય છે. છતાં કવિ મત્લામાં કહે છે કે વિશેષ કાંઈ નથી થયું તમે જતા રહ્યાં પછી! 'સ્પર્શ ' સાહેબ, સુંદર હૃદયસ્પર્શી ગઝલ!

સપના વિજાપુરા

રાધારાણીએ રવિવારે રસોડે (ઘરાર) રજા (હડતાળ) રાખી દીધી!!

" ગિધુ, ગિધુ , ગિધડા!'' (તમારા કાન કેમ ચમકે છે? હમણા હમણાથી પતિપત્ની પરસ્પરને બેબી, બચ્ચા, હની ડેનુ એવું ચ્યુંગમની જેમ ચોટડૂક સંબોધન કરે છે. દરેક દંપતીને એકમેકને ખાનગીમા સંબોધન કરવાના આગવા અને નિત નવા જાહેર નામ હોય છે. કોઈ બાબુલાલ નામના પતિને બબુચક, ચંદુલાલ ગુણવંતરાયને ચંગીઝખાન, હર્ષદરાયને હિટલર અને ઉછરંગરાયને ઉલ્લુ , ઘનશ્યામકુમારને ઘનચક્કર કહેવામા આવતું હોય છે. બળવંતરાય તમને તમારી પત્ની બળદ કહે છે તેની મને જાહેરમાં ખાનગી ખબર છે!! કોઈના ડ્રોઈંગરૂમમાં અધિકૃત અનધિકૃત ડોકિયું કરતા શરમ નથી આવતી??) રાધારાણીએ ડ્રોઈંગરૂમમાં મારી સન્મુખ ગોઠવાઈ મારુ ધ્યાન આકર્ષિત કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો. તહેવારોની રજાની નવરાશ, દૈનિકપત્રોનો કકળાટ બંધ. એટલે બંદા તમામ રાશીઓના વાર્ષિક રાશિ ભવિષ્યનું શબ્દશઃ વાંચન કરી રહ્યા હતા. રાધારાણીની તુલા રાશિ છે. દુશ્મનનનું રાશિ ભવિષ્ય પણ ખાસ વાંચવું જોઈએ. જેથી આગામી વરસમાં દુશ્મન મોળો પડશે કે પાવરફૂલ એની ખબર પડે!! રાધારાણીના સવાલનો જવાબ ન આપ્યો એટલે મારા હાથમાંથી છાપું આતંકીની માફક આંચકી લીધું!!

" હું કયારની ગળુ ફાડીને ઘાંટા પાડું છું. આ ટાઢા માટલાને કોઈ અસર જ નથી!!'' રાધારાણીએ કકળાટાયણનો આરંભ કર્યો.અલબત,ઈતિ કકળાટસ્યકથા જેવી સિગ્નેચર ટયુન ન વાગી!!

" ગળુ ફાટીને બે કટકા થઈ ગયા??'' બાર વરસે બાવો બોલે તેમ મેં સવાલ કર્યો!!

" તમે બધી વાત મજાકમાં ઉડાવી ન દો. મને ખબર છે તમે સો કોલ્ડ હાસ્ય લેખક છો!! બી સિરિયસ!!'' રાધારાણીએ કોથળામાં પાંચશેરી મારી!!

" બોલો રાધુ. શું પ્રોબ્લેમ છે??'' અમે રાધારાણીને પૂછયું.

" આ રોજની રામાયણ છે. હું તંગ આવી ગઈ છું. કંટાળી ગઈ છું.,બળ્યું આ બૈરીનો અવતાર !! ચૂલા, ચોકા અને ગોરધન. કોઈ થ્રીલ કે એકસાઈટમેન્ટ જ નહીં જીંદગીમાં !?ઘાણીના બળદની જેમ રાઉન્ડ, રાઉન્ડ, રાઉન્ડ, અને ફૂલસ્ટોપ જ નહીં!!રાધારાણીએ જીંદગી વિરુધ્ધની ખટાશ, તીખાશ,ભડાશ કાઢી!!

" રાધુ, નો બકવાસ. સીધી વાત કર. પ્રસ્તાવના કે ઉપોદઘોત સિવાય ડાયરેકટ ડાયલોગ કર. " મે રાધારાણીને વાતમાં મોણ નાંખ્યા સિવાય વાત કરવા કહ્યું.

"ગિરધરલાલ, રોજ સવારે શું રાંધવું અને સાંજે શું રાંધવુ તેની જ કાણ મોકાણ હોય છે??''રાધારાણીએ ઈઝરાયલ-હમાસ યુધ્ધ,રશિયા-યુક્રેનનો જંગ કે મણિપુર હિંસા કરતાં પણ મોટોમસ પ્રશ્ન રજૂ કર્યો!!

" રાધુ. હોટલ કે મધ્યાહ્ન ભોજન યોજના માફક મેનું તૈયાર કરી દો. મેનું મુજબ રસોઈ કરવાની. કોઈ ખિટપિટ નહીં!!'' મેં પ્રકટિકલ સોલ્યુશન આપ્યું. ઘેર ઘેર માટીના કે ગેસના ચૂલા છે તેમ રોજેરોજ શું બનાવવું એની ટગ ઓફ વોર એટલે કે રસ્સાખેંચ થાય છે!!

" ભૈશાબ.ના , ના એવું બંધાઈ જવું ન ફાવે. મેનુમાં ગુરુવારે રાત્રે બિરયાની બનાવવી એમ લખેલ હોય અને મને સુખપાવની કે ચંદ્રચકોરી બનાવવી હોય કે ગુલાબસેડળ બનાવવું હોય તો લોચા પડે કે નહીં??'' રાધા રાણાએ વિરોધના વાવટા ફરકાવ્યા. સુખપાવની, ચંદ્રચકોરી કે ગુલાબસેડળ નામની વાનગીની રેસીપી સંજીવકપૂર કે તરલા દલાલ જેવા શેફે પણ શિખવાડી નહીં હોય!! આ નાગર વાનગી છે!! (સુખપાવની, ચંદ્રચકોરી એટલે આપણી હોચપોચ એટલે ખીચડી અને ગુલાબસેડળ એટલે વધારેલી રોટલી!! નાગરો રાંધવાનું ન હોય તો ભોજનમાં હલવો છે એવું મિષ્ટ નિવેદન કરે!!)

"રાધારાણી,તો પછી જેમ ચાલે છે તેમ ચાલવા દો!'' મે શરણાગતિનો સફેદ ધ્વજ પ્રદર્શિત કર્યો!!

ગિરધરલાલ, તમારે બખડજંતર ચેનલના દિવાળીની રજા હોય અપિતું, રાધારાણીના રસોડે રજા ન હોય. બાય ધી વે, તમને ભૂખ કેવી છે??'' રાધારાણીએ બાઉન્સર ફેંકયો!!

"રાધુ મારા પેટમાં અંદર ઉતરીને જોઈ લે કે પેટનો કયો ખુણો ખાલી કે ભરેલો છે. સાથોસાથ બુભિક્ષામાપક યંત્ર લઈ જજે. જેથી ખાબોચિયા,ઝરણા,નદી કે દરિયા જેટલી ભૂખ છે તેનો અંદાજ આવે !!!'' મેં રાધારાણીને સૂચન કર્યું.

" ગિધુ.,આજે ભોજનમાં હલવો છે. મને રાંધવાની લગીરે ઈચ્છા નથી!'' રાધારાણીએ રાંધવાના મામલે દાવ ડીકલેર કર્યો!!

" હાઈવે પર હોટલમાં કેન્ડલ લાઈટ પંજાબી ડિનર કરીએ!'' મેં મારા પાના ઉતાર્યા!!

" ના . ના ના પંજાબી બંજાબી શંજાબી તો હરગિજ નહીં! મેંદાના ચવડ નાન ચાવવાનાં . નાન ચાવતા હાંફી જવાય છે. પનીર ફનીરના સબ્જી. તૌબા તૌબા પંજાબી તો નહીં!!'' રાધારાણીએ એક રુકા હુઆ ફેંસલા સુણાવી દીધા!!

" ઘણા દિવસથી ગુજરાતી થાળી ટ્રાય કરી નથી. આગ્રહ રેસ્ટોરેન્ટમાં વર્લ્ડ કલાસ ગુજરાતી ડીશ મળે છે!! મેં બીજું પાનું ફેંક્યું!!

" ગિરધરલાલ ગાંડા થયા છો? ભેજું ખસી ગયું છે?? અક્કલનો ઈસ્કોતરો ઘાસ ચરવા ગયો છે?? ગુજરાતી થાળી ખાવાની વસ્તુ છે?? ગુજરાત બહાર ગયા હોઈએ અને લોકલ ફૂડથી ફેડઅપ થયા હોય અને નોવેલ્ટી ખાતર ગુજરાતી ટ્રાય કરીએ એ ઠીક છે!!'' મારી દરખાસ્ત ઝીંક ન ઝીલી શકી!!

" રાધુ. હવે સાઉથની ડીશનો વિકલ્પ છે!!'' મે છેલ્લું પાનું ફેંક્યું.

" ઈડલી ડોસા કે ઢોસાથી તોબા તોબા. સાલ્લું ચોખાને આથીને ઢોસા ઈડલી ઉત્તપમ બનાવે. આવું બધું ખાવાથી મને પેટમાં ગેસનો ગોળો થાય છે. ખાંટા ઓડકાર આવે છે. પેટમાં ધૂમરડા આવે છે!!'' રાધારાણીએ સાઉથ ડીશ પર ચોકડી મારી!!

" રાધે. ઘ- પના ગલ્લા બજારમાં જમી આવીએ!!'' મેં નવી પ્રપોઝલ મુકી .

" આજે બોલ્યા તે બોલ્યા . ફરીવાર ગલ્લા ભોજનનું બોલતા નહીં. નરી ગંદકી . ચિપ ટાઈપનું જમવું એના કરતાં પેટ ફોડી નાંખવું સારું!! " રાધારાણીએ હાઈજેનિક મુદો ઉઠાવ્યો!! એક ખાનગી વાત કહું?? રાધારાણી પાણી પણ ધોઈને વાપરે છે!!

" રાધુ . મેટલ કપચીનું ભરેલું શાક, વ્હાઈટ સિમેન્ટની રોટલી અને ડયુલેકસ કલરની બાસુંદી બનાવો. જમાવટ થઈ જશે. રસોઈ શોમાં ઈનોવેટીવ રેસીપી રજૂ કરે તો તહલકો મચી જશે!!'' મેં તોફાની સજેશન કર્યું!!રાધારાણીએ મોં ફૂંગરાવ્યુ!!

ગિરધરલાલ. ધનતેરસની લાપશી પડી છે. કાળીચૌદસના વડા પડયા છે. નવા વરસનું ઉંધિયું પડ્યું છે!! શરદપૂનમના દૂધપૌંઆ પડયા છે. દશેરાના ફાફડા પડયા છે!! નવરાત્રીએ મંગાવેલ પિત્ઝા પડયા છે.સાતમ-આઠમના ગાંઠિયા પડયા છે. નાગપાંચમના ખાજા પડયા છે. અઠવાડિયા પહેલાંના પોતૈયા એટલે ઢેબરા પડયા છે. ગણેશ ચતુર્થીના મોદક પડ્યા છે . ગયા બુધવારના મગ પડયા છે !!'' રાધારાણીએ પડતર વાનગીનું લિસ્ટ રજૂ કર્યું!!

" રાધે .મહાશિવરાત્રીના બફવડા કે રામનવમીનો મોરૈયો ને રાજગરાનો શીરો પડ્યો હશે ને???'' મેં રાધારાણીને પૂછયું!!

" હાય હાય! હું તો સાવ ભૂલકણી. બળ્યું કાંઈ યાદ જ રહેતું નથી .એ તો હું ભૂલી જ ગયેલી. સારું છે કે તમે યાદ કરાવ્યુ! થેંકયું હોંકે ગધુ, અરે, સોરી ગિધુ!!'' રાધારાણીએ આભાર દર્શન કર્યું!!

" રાધારાણી આ પડતર વાનગીના વાનગીકૂટનું લિસ્ટ વર્ણવી તમારો ઈરાદો શું છે??'' મે અકળામણ વ્યકત કરી.

" ગિરધરલાલ . તમે પૂરૂષ છો. તમને જમ્યા વગર રાત્રે ઉંઘ ન આવે. અધરાતે ઊઠીને ફ્રીઝમાં ખાવા
આભાર - નિહારીકા રવિયા
માટે ખાંખાંખોળા કરો અને ફ્રીઝ રમણભમણ કરી નાંખો!!તમે,આ સદ્યવાસી વધેલીઘટેલી વાનગીથી એક ટંક ચલાવી લો તો રાજ રંડાઈ જવાનું નથી કે ઘરા રસાતાળ જવાની નથી. રાધારાણીએ લોટમાં લીટા કરવાની લોટાકાંક્ષી યોજના જાહેર કરી!!મંદિરમાં ભગવાનને અન્નકૂટ ધરાવવામાં આવે છે. તમે ગમે તેવા ગાંડાઘેલા, અક્કલમઠા હોવ તો પણ મારા પતિ પરમેશ્વર છો. તમને વાસી વાનગીનો અન્નકૂટ ધરાવવાનો મને મનોરથ થયો છે. એક પંથ ને દો કાજ તમારું સાંજના ટંકનું જમવાનું નિપટે અને પડતર કે વાસી વાનગીનો એન્યુઅલ ડિસ્પોઝલ સેલ થઈ જાય!!'' રાધારાણીએ અચકાતાં અચકાતા સૂરે વાસીઅન્નકૂટ યોજના રજૂ કરી!!

" રાધે. તું મારી આટલી ચિંતા અને ખેવના કરે છે એ સારી બાબત છે!! તું રાત્રે ભૂખી રહી શકતી નથી. તું શું આરોગીશ??'' મેં રાધારાણીની ચિંતા કરી!!

" ગિરધરલાલ . તમે પુરૂષ છો. હું તો બાઈ માણસ કહેવાઉં!! મારેરાતના જમણના તંત શાના??મારે તમારી જેમ થાળી ભરીને ડહવાનું ન હોય. હું તો ડાયેટિંગ પર છું . હું તો નખજમણ કરૂં છું!! હું તો હર્બલ , ઓર્ગેનિક તાજી હવા ખાઈને ઉદરતૃપ્તિ કરી લઉં!!હુ એકાદી ઘારી, બે ત્રણ કાજુ કતરી, ચારપાંચ અંજીર રોલ, સાતઆઠ જલેબી, સુરતી ભૂંસું, વડોદરાનો લીલો ચેવડો, માલપૂઆ ગુલાબજાંબુ ખાઈ લઈશ. છતાં પેટ ખાલી રહેશે તો લોટો ભરીને લિમકા પી લઈશ!!!'' લિમકા બિફોર લિમકા, લિમકાઆફટર લિમકાએ રાધારાણીનું સ્લોગન છે!!રાઘારાણીએ ભરપેટ આરોગીને સદાના ઉપવાસી એવા દુર્વાસા મુની થિયેરી અમલમાં મુકવાનો મહામૂલા સંદેશનો પ્રેકટિકલ પાર્ટ પ્રસ્તુત કર્યો!! બોસ,હું અભિભૂત થઈ હયો!!

તીખી-મોળી -મીઠી નોકઝકના અંતે રાધારાણીએ રવિવારે રસોડે (ઘરાર) રીતસર રજા (હડતાળ) રાખી દીધી જ!!અમે વાસી અન્નકૂટ ગ્રહણ કરીને લાઈવ નિંદ્રામાં સરી પડયા!!ઘરરરર. ઘરરરર.ઘરરરર!!!!

ભરત વૈષ્ણવ

હમને અર્જ કિયા હૈ, ફૈંકને મૈં કયાં હર્જ હૈ?

"ગિરધરભાઈ. એક રહસ્યની વાત કરૂં " રાજુએ અદબભેર મને પૂછયું.

" રાજુ મને પ્રેસથી બીક લાગતી નથી. તું બિન્દાસ્ત વાત કર!!'' મેં કહ્યું.

" ગિરધરભાઈ. ખૂબ ખાનગી છે. કોઈને કહેતાં નહીં. હું મહર્ષિ દયાનંદ સરસ્વતી મહારાજ સાથે મૂર્તિપૂજાની નિરર્થકતા વિશે શાસ્ત્રાર્થ કરતો હતો. આ ચર્ચાના નિષ્કર્ષના અંતે દયાનંદ સરસ્વતીજીએ સત્યાર્થપ્રકાશ ગ્રંથની રચના કરી હતી.''રાજુએ ઈતિહાસના નવા અધ્યાયનું વિમોચન કર્યું.

" રાજુ. આ ભવની વાત કરે છે કે આગલા ભવની?'' મેં રાજુને પૂછયું.

"ગિરધરભાઈ . તમારી અનટોલ્ડ સ્ટોરી -અકથ્ય કથા છે?'' રાજુએ મને પૂછયું.

" રાજુ મને કહેતાં શરમ આવે છે! ના નહીં કહું''

"ના. એવી અંચઈ ન ચાલે!''

" રાજુ. મારે આદિ શંકરાચાર્યજી સાથે ગાઢ મિત્રતા હતી. પંડિત મુંડન મિશ્રા સાથે શાસ્ત્રાર્થ કરવા મેં જ તેમને કન્વીન્સ કર્યા હતા. પરિણામ તો જગજાહેર છે!!'' મેં નમ્રતાપૂર્વક ઐતિહાસિક સત્ય ઉજાગર કર્યું!!

" ગિરધરભાઈ. તમે ઈતિહાસ સાથે બીએ થયેલા છો?''રાજુએ પૂછયું. "રાજુ. હું ૧૯૮૬માં બીએ વીથ હિસ્ટ્રી ડિસ્ટીંકશન સાથે થયો છું.'' મેં મારો સીવી રાજુને રજૂ કર્યો.
" ગિરધરભાઈ. ઈતિહાસ એટલે શું?'' રાજુએ સ્યોર સજેશન જેવો સવાલ કર્યો. " ઈતિ+ હાસ= ઈતિહાસ. ઈતિ એટલે આમ. હાસ એટલે હતું. આમ હતું એટલે ઈતિહાસ. અન્ય શાસ્ત્રની જેમ ઈતિહાસ પરિવર્તનશીલ નથી. સો વરસ પહેલાં હુમાયુ અકબરના વાલીદ-અબ્બા હજૂર હતા. સો વરસ પછી અકબર હુમાયુના અબ્બા હજૂર ન બને!!'' મેં રાજુને ઈતિહાસનો અર્થ કહ્યો.

"ગિરધરભાઈ . ઈતિહાસ આલેખન તટસ્થ કે પૂર્વગ્રહરહિત હોઈ શકે?'' રાજુએ મને ભીડવવા ગુગલી ફેંકી!!

"રાજુ. સૈધ્ધાંતિક રીતે ઈતિહાસ તટસ્થ હોવો જોઈએ .પણ, વાસ્તવમાં એમ હોતું નથી.ઈતિહાસ લેખકો રાજયાશ્રય કે આજિવિકા માટે રાજ્ય પર નિર્ભર હોય તો ગોડફાધર- રાજાને ખુશ કરવા કુરનિશ બજાવે કે બાયસ રહે તે સ્વાભાવિક છે. મોગલકાળનો ઈતિહાસ ઈબ્ન બતૂતા લખે અથવા ભારતીય લેખક લખે તો બંનેના લેખનમાં આભ જમીનનો તફાવત રહે તે સહજ છે.'' મેં રાજુને કહ્યું.

"ગિરધરભાઈ . ઈતિહાસ બદલવા કે નવેસરથી લખવાના હવાતિયા થાય છે. એનાથી દેશ કે દુનિયાને ફાયદો?'' રાજુએ બાઉન્સર ફેંક્યો.

રાજુ. રાજકીય આકાઓને ખુશ કરવા બંદરની જેમ વૃક્ષ પર ચડઊતર કરવાથી કોઈને લાભ થાય નહીં'' મેં રાજુને કહ્યું.

" ગિરધરભાઈ. એક મોટામસ નેતાએ એવું કહ્યું કે રાવણ મરણાસન્ન હતા ત્યારે પ્રભુ શ્રી રામે અનુજ ભરતને રાવણ પાસે જઈ રાજનીતિ વહીવટના સિદ્ધાંતોનું જ્ઞાન મેળવી આવો. પ્રભુના આદેશને માન આપવા ભરતજી નંદિગ્રામથી સરયુ એકસ્પ્રેસ પરથી ચાર્ટર પ્લેનમાં લંકા ધસી ગયા, રાવણ સન્મુખ જઈ રાજનીતિનું જ્ઞાન અર્જીત કરી આવ્યા. ભરતજીએ આટલી હાર્ડશીપ સહન કરી,પણ પ્રભુ શ્રી રામે લક્ષ્મણ તેની પાસે હાજર હોવા છતાં લક્ષ્મણને કેમ આદેશ ન કર્યો તે અલગ વાત છે!!!! મેં રાજુને કહ્યું.

"ગિરધરભાઈ . એક બાબા છે. એમને સમ્રાટ અશોક અને ચંદ્રગુપ્ય મૌર્યને ઈતિહાસકારોએ મહાન રાજાનું સેવન સ્ટાર રેટિંગ ન આપવા માટે સખત નારાજગી પ્રદર્શિત કરી. ચંદ્રગુપ્તના હાથે પરાજિત થનાર એલેકઝાન્ડરને મહાન ધોષિત કરવા પર એતરાજી જતાવી.?અરે ,સત્તા બાબા અશોકને ચક્રવર્તી સમાર્ટ ગણવાનાં આવે છે, જે મહાન કરતાં શ્રેષ્ઠ ગણાય છે. સિકંદર ભારત આવ્યો ત્યારે ચંદ્રગુપ્ત તક્ષશીલામાં ચાણક્ય પાસે શિક્ષણ લેતા હતો. સિકંદરના સેનાપતિ સેલ્યુકસને ચંદ્રગુપ્તે શિકસ્ત આપેલી. બિહારની ચૂંટણી સમયે મોટા સેવકે સિકંદર પાટલીપુત્ર સુધી આવ્યાનું ધુપ્પલ ચલાવ્યું હતું. જો આ કથન શતપ્રતિશત સત્ય હોય તો સિકંદર પછી સુરેન્દ્રનગરમાં વસી ગયેલ હતો. આજિવિકા માટે સીંગ બનાવવાનો વ્યવસાય શરૂ કરેલો અને તે સિકંદરની શીંગ તરીકે પ્રખ્યાત થયેલી હતી!!''રાજુએ ખુફિયા વાત શેર કરી.

"રાજુ. હવે એવો માહોલ છે કે ઈતિહાસનું અધ્યયન ન કરનાર વિકૃત ઈતિહાસ રચવા નાકામ હવાતિયા મારે છે!!''

ભરત વૈષ્ણવ

ન્યુઝ ઓફ ગાંધીનગર.

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર દૈનિક સાહિત્ય સરિતા- આયોજક : પ્રદીપ રાવલ

NOG.SS.No.0098
વિષય:-છઠ્ઠ પર્વ
શીર્ષક:- અનેરો લોક પર્વ
પ્રકાર:- ગધ્
નામ:- લીના શર્મા..

કાર્તિકમાસ ની અમાવાસ્યા દિપાવલી મનાયા પછી તરત જ મનાવવામાં આવતો આ પર્વ ચાર દિવસીય છે એમાય સૌથી કઠિન અને મહત્વપૂર્ણ રાત્રિ કાર્તિક શુક્લ ષષઠી ની હોય છે.એટલે આને છઠ્ઠ વ્રત કહેવાય છે. પારિવારીક સુખસમરુધિ ,સંતાન ની પ્રાપ્તિ, સ્વાસ્થ્ય અને દીરધાયુ માટે અને મનોવાનછિત ફળ ની પ્રાપ્તિ માટે આ પર્વ મનાય છે.બિહાર માં છઠ્ઠ પૂજાનો મહત્તમ વધારે છે.

આ લોક પર્વ માં શ્રધ્ધાળુઓ ઊગતાઅને આથમતા સૂર્ય દેવ ની પૂજા અર્ચના કરે છે.

આ એક એવો તહેવાર છે જે ચાર દિવસ ચાલે છે પણ આમા કોઈ દંગો ફસાદ નથી હોતો,ઈન્ટરનેટ કનેક્શન નથી કપાતો ,કોઈ શાંતિ સમિતિ ની બેઠક યોજાવાની જરુરત નથી પડતી,ચંદાના નામે ગુંડાગિરદી નથી હોતી ,કોઈ દુકાન કે વેપાર બંધ કરવાની નોટિસ નથી ચોંટાડવામા આવતી,મિષઠાન ના નામે મિલાવટ નથી પીરસવામાં આવતી,ઊચ નીચ નો ભેદભાવ નથી હોતો,વ્યક્તિ વિશેષ ના જયકારા નથી સંભળાતા,કોઈ થી અનુદાન અને અનુકંપાની અપેક્ષા નથી રહેતી,રાજા રંક એકજ કતારમાં ઊભા દેખાય છે.સમજ થી પરે રહેવા વાળા મંત્રો નો ઊચચારણ પણ નથી હોતો અને પંડિતો ના દાન દક્ષિણા આપવાનો પણ આ છઠ્ઠ પૂજા માં રિવાજ નથી .

તો મિત્રો આ લોકપર્વ કેટલો અનેરો પર્વ..........

બધા સનાતન પ્રેમી ઓને પ્રકૃતિ ના આવા પાવન "છઠ્ઠ મહાપર્વ ની ખૂબ ખૂબ શુભકામના........

ૐ સૂર્ય દેવાય નમઃ
જય છઠ્ઠ માતા જી
??
લીના શર્મા ..હાલોલ

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

NOG SS NO:158
નામઃ પાલજીભાઈ વી રાઠોડ 'પ્રેમ'
વતનઃસુરેન્દ્રનગર
વિષયઃ છઠ્ઠ પર્વ
પ્રકારઃ પદ્ય
શીર્ષકઃ આ આવી છઠ્ઠ પૂજા...

આસ્થાનું મહાપર્વ આ આવી છઠ્ઠ પૂજા,
ચાર દિવસનું મહાપર્વ આ આવી છઠ્ઠ? પૂજા.!

ભગવાન ભાસ્કર? તણું આરાધનાનું પર્વ,
ભગવાનની દીકરી સૂર્યની બહેન તણું મહાપર્વ.!

સતયુગથી થતું આવે છઠ્ઠ પૂજા કેરું વ્રત,
ખુબ મુશ્કેલ છે છઠ્ઠ પૂજાના નિયમો વ્રત.!

મુગ્દલ ઋષિના આશ્રમે રહી કર્યું વ્રત,
સીતાએ કર્યું હતું છઠ્ઠ પૂજાનું વ્રત.!

તળાવ નદીના ઘાટ પર અર્પે અર્ધ્ય,
ઉગતાને ડૂબતાં સૂર્યને આપે અર્ધ્ય.!

વાંસની ટોકરીમાં ફળ શેરડી અને સામગ્રી,
ધન, ધાન્ય સ્વાસ્થ્યની થાય પ્રાપ્તિ.!

મહિલા કપાળથી નાક સુધી માંગ ભરે,
પતિ બાળકોના દીર્ઘાયુષ્ય યાચના કરે.!

'પ્રેમ' છઠ્ઠ પૂજા સ્ત્રીઓ કરે અનુષ્ઠાન,
થાય પ્રગતિ સુખ સમૃદ્ધિ અને સૌભાગ્ય.!

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

NOG SS NO: 161
વિષય : મનગમતી વાર્તા
શિર્ષકઃ યાદગાર મુલાકાત

યાદગાર મુલાકાત ∘∘∘∘∘∘∘∘∘∘∘

હું આજે રોજ કરતાં થોડી વહેલી જાગી ગઈ.મોસુઝણુ નો સમય કહી શકાયઃ વિચાર્યું કે સારું થયું,હવે રોજના કરતાં થોડી વહેલી પરવારીશ. ધ્યાનમુદ્રામા બેઠી.શિયાળાની ઠંડી લહેરકી આંગણા ના ગુલમહોર ને સ્પર્શી ને મારા મનમસ્તિષ્કને તરબતર બનાવતી હતી.વિચાર પણ આવી ગયો કે ખરેખર તો આ જ સાચો અને સારો સમય છે ધ્યાનમાં બેસવા માટે!ના કોઈ શોરબકોર ના તો કોઈ ની અવરજવર,બસ પોતાનામાં જીવવાનો અદ્ભુત સમય!આમ વિચારીને મારામાં રહેલા પામર જીવને શિવ સાથે મેળવવાનો મિથ્યા પ્રયાસ આરંભ્યો.લગભગ પંદરેક મિનિટ ના ગમન પછી મારા મુખ્યદ્વાર પર કોઈના હોવાનો અહેસાસ થયો.બંધ આંખો ખૂલી ગઈ.મોસુઝણાના સમયને લીધે કો'ક છે એવું તો કળાય પણ કોણ છે એ ના કળાય! થોડી જ ક્ષણોમાં એક ઘેરો છતાં સાંભળવો ગમે એવા અવાજનું આગમન થયું."કોઈ છે ઘરમાં?મારે થોડી ચા જોઈએ છે."સાંભળતા જ હું મારી મુદ્રામાંથી ઊભી થઈ અને કમ્પાઉન્ડની લાઈટ ચાલુ કરી.એક સુંદર નવયુવક વાટકી લઈને ઊભો હતો.આ પહેલા મેં એને કદિ જોયો ના હતો."માફ કરજો મેં'મ પણ હું તમારો નવો પાડોશી.ગૃહપ્રવેશ થોડો મોડો હતો અને તમારા ઘરની લાઈટ બધી બંધ હતી તો ગઈકાલે આપણી મુલાકાત શક્ય ના બની.સવારના પ્હોર માં તમને ખલેલ પહોંચાડવા બદલ દિલગીર છું.પણ કાલની દોડાદોડી માં ચા લાવવાનું વિસરાઈ ગયું.મા૦પપ્પાને બધ્ધું ચાલે.બસ સવારની એક પ્યાલી ચા વગર ના ચાલે."

હું તો આ છોકરાને જોઈને દંગ રહી ગઈ! કેટલું બધું શુધ્ધ, સાત્વિક અને સરળ ગુજરાતી ભાષામાં આજની પેઢી નો યુવાન બોલી રહ્યો છે! નહીં તો આજની પેઢી બોલે તો બે વાક્યો માં ચાર શબ્દો તો અંગ્રેજી ના જ હોય.ભક્ત શ્રવણની જેમ વહેલી સવારે માબાપની ચિંતા કરતા છોકરાને જોઈને પહેલી જ નજરમાં એના પ્રત્યે માન અને વ્હાલ ઉપજ્યા.

"ઓહો તો એમ વાત છે! એક કામ કર , હું તને તારી વાટકીમા ચાની ભૂકી આપું એના કરતાં તમે બધ્ધા અહીં આવો.હુ સરસ ચા બનાવું છું.એ બહાને આપણી ઓળખાણ પાક્કી થશે."આટલું સાંભળીને તે થોડો ખચકાયો પણ પછી માની ગયો.હુ અંદર જઈને ચા બનાવવામાં પ્રવૃત્ત થઈ ગઈ. ટેબલ પર ચા નાસ્તો તૈયાર કરી મૂક્યા.થોડીવારમા બારણે પગરવ સંભળાયા."ખૂલ્લું જ છે.આવી જાઓ". ત્રણેય જણા સંકોચસહ મારા ઘરમાં પ્રવેશ્યા.પરંતુ મેં વાતાવરણને એટલું હળવુંફૂલ બનાવી દીધું કે આવનારને કોઈ જ સંકોચ ના રહ્યો.પેલા યુવકે ઓળખાણ આપતાં કહ્યું "હું વિનય,આ છે મારા પપ્પા અજીતભાઈ અને આ મારી મમ્મી સુધાબેન.આપ જેવા પાડોશી છે તો હવે મને ચિંતા નથી.મારે મહિને એકાદ વાર બહારગામ જવાનું થાય છેઃ તો માં પપ્પા ની ચિંતા રહ્યા કરે,પણ હવે હું ચિંતા મુક્ત છું."એટલું કહીને ત્રણેય ઊભા થયા અને મારો આભાર માનીને વિદાય થયાં.

એક દિવસ બપોરે સુધાબેન વાટકીમાં થોડો શીરો લઈને આવ્યાં.અમારો વાટકી વ્યવહાર તો પ્રથમ મુલાકાત પછી ચાલુ થઈ જ ગયો હતો. "કેમ,કઈ ખૂશી માં આજે શીરો?"પણ સુધાબેન આજે ઉદાસ હતા."શું વાત છે સુધાબેન,મને નહીં કહો?"પૂછતાં એમના ખભે મેં હાથ મૂક્યો.મારો હુંફાળો સ્પર્શ પામતા જ તેઓનો અશ્રુબંધ છલકાઈ ગયાં.દોડીને હું પાણી લઈ આવી.પાણી પીતાં જ એમને થોડી કળ વળી હોય એવું લાગ્યું.એમણે મને જે વાત કીધી એ વાતથી તો મારી આંખો પણ છલકાઈ ગઈ!

"આજે મારા એકના એક પુત્ર ની તિથિ છે.આજે મને મારો મનન ખૂબ યાદ આવે છે.કોણ જાણે ક્યા ચોઘડિયા માં અમને બંનેને વૃધ્ધાશ્રમમાં છોડીને કેદારનાથ એના મિત્રો જોડે ગયો અને પછી એ હોનારતમાં તણાઈ ગયો.જેમતેમ બચીને આવેલા એના મિત્રએ આવીને અમને સમાચાર આપેલા."પણ મેં તેમને વૃધ્ધાશ્રમમાં જવાનું કારણ પૂછ્યું તો વધુ રડવા લાગ્યા.હળવે હાથે મેં એમના વાંસે હાથ ફેરવ્યો."તમે આજે મને બધી વાત દિલ ખોલીને કહો"એમણે મારો હાથ પકડીને કોઈને ના કહેવાનું વચન માગ્યું.અને મેં વચન આપ્યું."મનન ખૂબ ઝઘડતો અમારી સાથે.લગ્ન કરે પછી એણે જુદા રહેવું હતું.પણ એકના એક દિકરાને કદિ આંખ આગળથી અળગો નહોતો કર્યો એટલે અમારું મન માનતું ન હતું.એક દિવસ તો એણે હદ કરી નાખી!પોતાની વાત મનાવવા માટે પોતાના કાંડા પર છરીથી કાપો મૂક્યો, તાબડતોબ દવાખાને લઈ ગયાં ને એનો જીવ બચાવ્યો.પણ પછી એની વાત અમે માની લીધી.કેદારથી આવીને તે લગ્ન કરવાનો હતો.પણ બધું જ છીનવાઈ ગયું.પાછળથી જાણ થઈતી કે એણે કેટલાય વખતથી મકાનનું ભાડું સુધ્ધાં ભર્યું ન હતું એટલે અમે તો ઘર વગરના પણ થઈ ગયા! એક સોનેરી સવારે આ વિનય નામનો છોકરો અમારો ભગવાન બનીને આવ્યો.એ છોકરાએ અમને બંનેને દત્તક લઈ લીધા !એણે પણ એના માબાપ ગુમાવ્યા છે આ જ કેદારહોનારત માં!પરંતુ જુઓ નસીબની બલિહારી!એણે અમને મેળવીને બધ્ધું મેળવી લીધું અને હું મુઈ હજુ મારા દિકરાને યાદ કર્યા કરું છું.વિનય ખૂબ ડાહ્યો, સમજું અને શાણો છે.આ જમાનામાં ભાગ્યે જ કોઈ આવો છોકરો હોય બહેન!કદિ કોઈ વાતે અમને મનદુઃખ થાય એવું નથી
આભાર - નિહારીકા રવિયા કરતો.જ્યારથી અમને એની સાથે લાવ્યો છે ને ત્યારથી બસ,શ્રવણ બનીને અમારી સેવા જ કરે છે!ધન્ય છે એની જનેતાને!

એટલામાં વિનય એક હાથમાં એક પુસ્તક અને બીજા હાથમાં કચોરી લઈને આવ્યો."લો આન્ટી,મને ખબર છે કે તમને વાંચન નો બહુ શોખ છે . અને મમ્મી,બહુ ભૂખ લાગી છે ચાલો આપણે બધ્ધા સાથે મળીને ખાઈએ. પપ્પાને કચોરી બહુ ભાવે. એ પણ આવે જ છે અહીં.આન્ટી આજે તમારા ઘરમાં હું ચા બનાવીશ.આજે મારા હાથની ચા પીઓ!"એક જ મીનીટ માં તો વિનયે આવીને ઘરમાં તાજગી ફેલાવી દીધી!

આ રૂપકડા છોકરાને હું અહોભાવથી જોતી રહી.મા બાપ ગુમાવ્યા નું દુઃખ એણે કેટલું સહજ અને સરળ રીતે છુપાવ્યું છે તે હું જોઈ શકતી હતી .મારી આંખ માં આવતા પાણીને મેં ખૂબ ચતુરાઈ થી છૂપાવી દીધાં.કદાચ વિનય પણ એની આંખ ના આંસુ ને ચતુરાઈ થી છુપાવી શકતો હશે?વિચારતી હતી કે કુદરત બળવાન છે.ક્યારે કોને શું આપી દે અને કોની પાસેથી શું છીનવી લે એ તો એ જ જાણે!
મારી ડાયરી નું પાનું હું અહીં સમાપ્ત કરું છું!
ચ ∘∘∘∘ગ્રીષ્મા પંડ્યા ∘∘∘∘∘

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Nog ss no : 0038
વિષય :- મન ગમતી વાર્તા
વિભાગ :- ગદ્ય
શીર્ષક :- જિંદગી એક અવસર

જિંદગી એક અવસર છે એની એકએક ક્ષણ ખૂબ કિંમતી છે. પણ ઘણા લોકો એને માણી શકતા નથી..
આંગણે જેમ લગ્નનો અવસર આવે ને બીજા પણ ઘણા પ્રકારના અવસર આવે એમ મનુષ્ય જીવન મળવું એ પણ
આત્મા માટે અવસર સમાન છે.
મનુષ્ય સતત આત્માને સમજાવતો રહે કે, "હું થોડું કમાઈ લઉં પછી આપણે આનંદથી રહીશું" મળેલા અવસરને ખુશીથી જીવવામાં ને જીવવામાં ઘણીવાર સમય જતો રહે છે. માનવ કંઈજ કરી શકતો નથી.
સીમાની સાથે પણ કંઈક આવું થયું. જીવનમાં મળતા દરેક મોકાને અવસરમાં બદલી જીવવા માંગતી સીમાને પતિ હિતેશ તરફથી એકજ જવાબ મળતો,"સીમા થોડું કમાઈ લેવા દે પછી ફરવાનુ જ છે ને પાર્ટીઓ કરવાની જ છે" સીમા કહેતી, બે દિવસ ફરી આવીએ બાળકો પણ ખુશ થશે વેકેશન છે.આપણે ઘર ગાડી બધું છે. વધારે મેળવાની લાલચમાં ક્યાંય જઈ નથી શકતા.
સીમાની વાત હવામાં ઉડાવતો હોય એમ હિતેશ માને જ નઈ. કમાઈ લેવાની લાલચમાં જિંદગીને શાંતિથી જીવવાનું મૂકીને હિતેશ રૂપિયા પાછળ ભાગ્યા કરતો.એક દિવસ હિતેશ એના બન્ને પગ અકસ્માતમાં ગુમાવી દીધા.આજે લાચાર હિતેશ આંખમાંથી ટપકતા આંસુ સાથે વિચારમાં ખોવાયેલી સીમાને જોઈ રહ્યો.વિચારવા લાગ્યો હું તો મળેલા જીવનને અવસરની જેમ ના માણી શક્યો ને મારા પરિવારને પણ એ અવસરથી વંચિત રાખ્યો.
હિતેશ આજે સમય નું મહત્વ સમજ્યો પણ એની
સાથે સમય ચાલવા તૈયાર નહોતો. જિંદગીને અવસર
સમજી મનભરીને જીવી લેવી જોઈએ,ખુશીનો દરેક
મોકો છેલ્લો સમજી ખુશીઓ ને જીવનમાં સજાવી લેવી
જોઈએ.
?? શીલાપટેલ "આકાંક્ષા"

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

NOG SS NO:158
નામઃ પાલજીભાઈ વી રાઠોડ 'પ્રેમ'
વતનઃસુરેન્દ્રનગર
વિષયઃ મનપસંદ વાર્તા
પ્રકારઃ ગદ્ય
શીર્ષકઃ વિના સાહસ નહીં ઉદ્ધાર...
શબ્દ સંખ્યાઃ૩૪૦

નાનું એવું ગામ એ ગામમાં એક વણિક રહે, નાની એવી કરિયાણાની દુકાન,પોતાનું ગુજરાન ચલાવે,ધીરે ધીરે વેપાર વધતો ગયો,નાની એવી કરિયાણાની દુકાનમાંથી કાલા,કપાસ,એરંડા અને જીરુંનો ધંધો શરૂ કર્યો, થોડા જ સમયમાં વણિક મોટા શેઠ બની ગયા, ધંધો વધતો ગયો ગજા ઉપરના વેપાર થયો.

'આભ અને ગાભની, અને 'મોત અને મોંઘવારીની' ક્યાં કોઈને ખબર હોય છે? માલના ભાવ તળિયે બેસી ગયાં, શેઠને વેપારમાં મોટું નુકસાન થયું, જેમ તેમ કરી સસ્તા ભાવે માલ વેચવો પડ્યો,ઘરાકોના પૈસા માંડ માંડ પુરાં પાડ્યાં,પણ વેપારમાં મોટું નુકસાન થવાથી શેઠ સાવ ભાંગી પડ્યા.

શેઠને ચિંતા થવા લાગી,તેઓ મનોમન વિચારતા; 'આટલું બધું નુકસાન, તેની ભરપાઈ કેમ કરીને થાશે, વેપાર બેઠો કઈ રીતે કરવો?

શેઠાણી ખુબ જ સમજું, હોશિયાર અને ચતુર હતાં,તેમને શેઠને સમજાવ્યા; 'શેઠ,ચિંતા ના કરો,વર્ષ હાર્યા છીએ જિંદગી નહીં, લક્ષ્મી તો હરતી ફરતી છે, એટલે ચિંતા ન કરો, કાલ સારાં વાના થશે,વેપારમાં મન પરોવી વેપાર ચાલુ રાખો, જીવનમાં સાહસ પણ જરૂરી છે,સાહસ વગર સિધ્ધિ નથી,થોડી મહેનત કરશો તો સફળતા ચોક્કસ મળશે, પરિશ્રમ પારસમણી છે.

શેઠાણીની વાતથી શેઠમાં સાહસ આવ્યું, હિંમત આવી, તેમણે ખેડૂતોને ઘરાકોને સમજાવ્યા; 'ભાઈઓ,
જુઓ મારા પર વિશ્વાસ રાખો,તમારો માલ મને આપવામાં કોઈ ચિંતા ના કરશો,મને ધંધામાં નુકસાન ચોક્કસ ગયું છે, મેં જાતે નુકસાન વેઠ્યું છે અને બધાની પાઈ પાઈ ભરપાઈ કરી આપી છે.'

ખેડૂતો અને ઘરાકોને પણ શેઠની વાત પર વિશ્વાસ બેઠો,બીજા વર્ષે સારો એવો માલ ખરીદ્યો, વેપાર પણ સારો થયો, ભાવ પણ સારા આવ્યા અને શેઠ ફરીથી બેઠાં થઈ ગયાં, શેઠાણીની સમજદારી,શેઠનું સાહસ અને હિંમત,કુનેહથી શેઠ ફરીથી ધનવાન બની ગયા,સાહસથી સિધ્ધિ મળે જ છે, 'હિમતે મર્દા તો મદદે ખુદા', સાહસ અને હિંમત રાખો તો ભગવાન પણ મદદ કરે છે, કોઈ પણ કાર્ય વિશ્વાસ પૂર્ણ કરવું, થોડું સાહસ,હિંમત રાખવી, 'વિશ્વાસ વિશ્વનો શ્વાસ છે,વિશ્વાસે વહાણ ચાલે છે', જીવનમાં હિંમત, કુનેહ સાથે હોંસલા પણ જરૂરી છે,'મંજિલ વગરના માણસને રસ્તો પણ નથી મળતો,અડગ મનમાં મુસાફરને હિમાલય પણ નથી નડતો' એટલે અડગ મનથી કાર્ય કરો તો નિશ્ચિત સફળતા મળે જ છે.

'મંઝિલ ઉસી કો મિલતી હે ,જિન સપનો મે જાન હોતી હે,પંખો સે કુછ નહી હોતા હોંસલો સે ઉડાન હોતી હે.'

જીવનમાં આગળ વધવા માટે સાહસ, હિંમત,હોંસલા રાખો "વિના સાહસ નહિ ઉદ્ધાર".

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

N.O.G.S.S No:19
વિષય..મનગમતી વાર્તા
પ્રકાર.. ગદ્ય.. ટૂંકી વાર્તા
શીર્ષક..
★★ડૂમો★★
શબ્દ સંખ્યા.. ૧૪૯

માલતીનાં અવસાનને બે વર્ષ પૂર્ણ થયાં, પણ જગત એને ભૂલી નહોતો શક્યો. આમ જુઓ તો જગતને હજુ પંચાવનમું વર્ષ ચાલતું હતું, પણ દિકરા મિલનને પરણાવીને એક સુંદર પૌત્રનો દાદા બની ગયેલો. માલતીને કોરોના કાળમાં ગુમાવવી પડી એ આઘાત એને હજુ કળ વળવા નહોતો દેતો.મિ

અવની.. મિલનની પત્ની જગતની સાર સંભાળ રાખી એક આદર્શ પૂત્રવધૂ હોવાની આબેહૂબ છાપ ઉપસાવતી.સમાજમાં માલતીબેનને યાદ કરી આંસુ પાડીને હમદર્દી જીતી લેતી.મિલનને ખબર પણ ન પડે એ રીતે એણે સસરા જગત માટે એવું ટાઈમટેબલ ગોઠવી દીધું કે જગત ઈચ્છે તો પણ એકાંત મેળવી શકતો નહોતો. લાઈટ બીલ,શાકભાજી, દેવને નર્સરીમાંથી તેડવા જવું, દવા લાવવી,બગીચો સંભાળવો..આવાં તો ઘણાં બધાં કામ ચાલાકીથી સોંપી દીધાં હતાં. " પપ્પાજી,તમારી તબિયત સારી રહે,એકલું ન લાગે, બાકી આ બધું જ હું કરી શકું. પણ તમને દુઃખ થાય એવું નથી જોઈ શકતી."
બસ, જગતે આ કામ સ્વિકારી લીધાં. સાંજે દેવને લઈને બગીચામાં ફરીને એને કંઈક રાહત મળતી. આજે ઘરમાં એની પ્રિય વેડમી બની હતી.અવની ખૂબ ચાલાકીથી મિલન સામે જોઈને બોલી," પપ્પા, ડોક્ટરે તમને ગળ્યું ખાવાની ના કહી છે ને! છતાં એકાદ વેડમી ખાવ ને !"
જગત અડધું જમીને ઉભો થઈ ગયો. દેવે જીદ પકડી કે " દાદાજી,ચાલો આજે સંતાકુકડી રમવું છે."
જગત એની બાળ સહજ ચેષ્ટા સાથે સંમત થઈ એની સાથે રમવા ગયો. દેવે દાદાની આંખો પર પટ્ટી બાંધી, થોડીવાર પછી કહ્યું," દાદુ, હવે પટ્ટી ખોલો ."
પટ્ટી ખૂલતાં જ જગત આભો બની જોઈ રહ્યો. દેવ એનાં નાનકડાં હાથમાં બે બે વેડમી લઈને ઉભો હતો. "દાદુ,જલદી ખાઈ જાવ.તમને બહુ ભાવે છે ને ! મારી બધી વેડમી તમારાં માટે લાવ્યો છું. મમ્મી તમને નહીં આપે."
જગતનાં ગળામાં ડૂમો ભરાઈ ગયો. એણે દેવને ઉંચકીને ચૂમી આભાર - નિહારીકા રવિયા લીધો.એકાંતનાં એ ડૂમાને એણે ઓગળવા દીધો.વહાલનાં દરિયામાં દાદુ અને દેવ ભીંજાઈ રહ્યાં.

કલ્પનાબેન ત્રિવેદી સુરેન્દ્રનગર

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

[NOG SS ON - 0037
વિષય - મનપસંદ
વિભાગ - ગદ્ય.
શીર્ષક - કસોટી વિશ્વાસની કે સ્ત્રીની.

રાજેશ અને સરલાના લગ્ન સંબંધને વીસ વર્ષ પસાર થઈ ગયાં હતાં. સરલા સ્વભાવે નામ જેવાજ ગુણ ધરાવતી હતી. રાજેશના પરિવારમાં માતપિતા, મોટી બહેન,પત્ની સરલા અને ત્રણ બાળકો હતાં. રાજેશને વારસામાં મળેલ પિતાની નાની એવી કાપડની દુકાન હતી. સરલા સરકારી શાળામાં શિક્ષિકા તરીકે નોકરી કરતી હતી. રાજેશના પરિવારની આર્થિક સ્થિતિ સામાન્ય પણ ખૂબ સંસ્કારી. એક બીજા સાથે અપાર લાગણી, પ્રેમ અને વિશ્વાસની દોરથી બંધાયેલો હતો.

અચાનક આવેલી કોરોના જેવી મહામારીએ વિશ્વને હચમચાવી નાખ્યું, ત્યારે રાજેશ જેવા નાના ધંધાવાળા માણસની પરિસ્થિતિ કેવી વિકટ બની હશે..? આવા સંજોગોમાં દોઢેક વર્ષ જેવો સમય પસાર થયો હતો.રાજેશની દુકાન સાવ બંધજ રહેતી. સરલાના નાના એવા પગારમાંથી ઘર ખર્ચ,મકાનનો હપ્તો નીકળતો હતો. માતા પિતા અને બહેનની દવાના ખર્ચ માટે રાજેશને મિત્રો સગા સંબંધીઓ, પાસેથી આર્થિક મદદ લેવી પડતી હતી.

રાજેશના મિત્રોની સલાહ, સોબતથી પ્રેરાય,રાજેશ "ઓનલાઈન બિઝનેસ " ના બહાને સટ્ટો રમવા લાગ્યો.આ બાબતની જાણ પરિવારને ન હતી.વધુ મેળવવાની લાલચમાં આવી, રાજેશે સરલાના પ્રેમ,વિશ્વાસનો ફાયદો ઉઠાવ્યો.સરલાને ઘર ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે મિત્રો સાથે મળી મોટો ધંધો કરવો છે, એમ જણાવી પેપર ઉપર સહી કરાવી લેતો.સરલાને પણ પતિ ઉપર સંપૂર્ણ વિશ્વાસ.

એક દિવસ અચાનક રાજેશ બિઝનેશ માટે બહાર ગામ જાવ છું, એમ જણાવી ચાલ્યો ગયો. રાજેશના ગયાં પછી થોડાજ દિવસોમાં મિત્રો,સગા, સંબંધીઓ ઉઘરાણી કરવા ઘરે આવવા લાગ્યાં.બીજી બાજુ રાજેશની કોઈ પણ જાતની ભાળ મળતી ન હતી.પરિવાર ખૂબ ચિંતામાં રહેતુ હતું.

શાંત,અને ધીરજ વાળી સરલાએ પરિવારને હિંમતથી સંભાળી રાખ્યું હતું. ત્રણેક મહિના જેવો સમય પસાર થઈ ગયો,રાજેશના કંઈજ સમાચાર ન આવ્યાં.બેંક થી સરલાના નામે નોટીસો આવવા લાગી.સરલા બધું સમજીને પણ મૌન રહી.સોનું, મકાન બધુજ બેંક,અને ઉઘરાણી વાળાઓ એ જપ્ત કરી લીધું.સરલા પરિવાર સાથે ભાડાનાં મકાનમાં રહેવા ચાલી ગઈ.

સરલાની ધીરજ પરિવારનાં સહકારથી ધીમે ધીમે બધું સારું થઈ ગયું. પતિની કોઈજ ભાળ નહીં.

સોનું, મકાન, આબરૂ જવાનું દુઃખ સરલા સહન કરી શકી,પરંતુ પોતાની સાથે પોતાના જ પતિએ કરેલ 'વિશ્વાસઘાત ' ની આગમાં સળગતી રહી.

લેખક,હેમલતા દિવેચા (હેમ) જૂનાગઢ

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગરનો સ્વચ્છતા અભિયાનનો પડઘો

આહવા ગ્રામ પંચાયતમાં સફાઈ દ્વારા યોગ્ય રીતે સફાઈ ન થવા બાબતે પેપરના પાને છપાતા ગ્રામ પંચાયતની આંખ ઉંઘ ઉડી

આહવા ગ્રામ પંચાયત દ્વારા સફાઈ કરવામાં આવી પણ ફોર્માલિટી માટે સફાઈ કરવામાં આવી

આહવા ગ્રામ પંચાયત પર ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર નો પડઘો પડ્યો હોય એવું લાગી રહ્યું છે પણ અસર થોડીક ઓસી થઈ છે ખરે ખર જયાં સફાઈ થવું જોઈએ ત્યાં થઈ નથી તો આહવા ગ્રામ પંચાયતને પેપરના પાને જોવું વધારે ગમે ખરું ને જયાર સુધી આહવા ગ્રામ પંચાયત કોઈને કોઈ કારણે ન્યૂઝમા આવવાનું પસંદ હોય એવું લાગી રહ્યું છે અને હાલ આહવા ગ્રામ પંચાયત દ્વારા સફાઈ કરવામાં આવી પણ ખાલી દેખાવ પૂરતું હોય એમ ચોક્કસ પણે લાગી રહ્યું છે. પણ હકીકત કઈક અલગ છે જ્યા ગંદકી છે ત્યાં તો એમના એમજ કચરો છે અને મુખ્ય રસ્તાના સાઈટ પર ખાલી લોકોમાં દેખાવ પૂરતું સફાઈ કરવામાં આવી છે..? તો શુ મોદી સાહેબ ના સપના કે સ્વચ્છ ભારત મિશન અભિયાન ખાલી ફોર્માલિટી...? એમ લોકો નથી કેતા પણ આહવા ગ્રામ પંચાયત સાબીત કરે છે..?અને છેદ ઉડાડી રહ્યા છે. કોઈ પણ સંજોગોમાં ન્યૂઝમાં આવ્યા સિવાય કામ કરવામાં માનતી નથી ગ્રામ પંચાયત આહવા ન્યૂઝ મા આવતાની સાથે જ બીજા દિવસે સફાઈ કામ કરવામાં આવ્યું પણ ખાલી ફોર્માલિટી માટે સફાઈ કરવામાં આવી છે.

તો સુ ત્યાંના અધિકારી અને પદાધિકારીઓ ફક્ત ને ફક્ત ન્યૂઝમા આવવા માટે અને સારું દેખાડવા માટે જ નક્કી કરે છે એવું લાગે છે

ગ્રામ પંચાયત દ્વારા યેન કેન પ્રકારે ન્યૂઝમાં આવવા માટે કોઈને કોઈ પ્રયોજનો કરતા હોય છે જેથી કામ કરવામાં આવે અને કામ કરીએ છીએ એવું પ્રતીત થવા જાય છે ખરું ને...?

ગ્રામ પંચાયત દ્વારા એક ચોક્કસ નીતિ અપનાવવી જોઈએ કે જે પણ ગંદકી કરતા પકડાય તેને દંડ આપવો જોઈએ અને ના પકડાય તો દરેક પ્રકારની ગંદકી દેખાય તેને દંડ આપવો જોઈએ જેથી કોઈપણ વ્યક્તિને એવું વિચારવા પર મજબુર કરી આપે કે દરેક ને દંડ થશે જ તો સુ કામ આપણે દંડ ભરીએ

હવે જોવાનું રહ્યું કે ક્યારે સફાઈ રહેશે ગ્રામ પંચાયત સુ કરશે દંડ કરશે કે છોડી દેશે.

સાંસ્કૃતિક વારસાની શોધખોળ

દિવ્યપથ શાળાના ૬ઠ્ઠા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓ હઠીસિંગ જૈન મંદિરની શૈક્ષણિક મુલાકાત

દિવ્યપથ શાળાના ૬ઠ્ઠા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓએ સાંસ્કૃતિક અને આધ્યાત્મિક મહત્વના ઐતિહાસિક સ્થળ હઠીસિંગ જૈન મંદિરની પ્રેરણાદાયી ક્ષેત્રની સફર શરૂ કરી. આ આકર્ષક પ્રવાસે વિદ્યાર્થીઓને આ પ્રાચીન જૈન મંદિરના સમૃદ્ધ ઈતિહાસ અને પરંપરાઓમાં લીન થવાની અનન્ય તક પૂરી પાડી હતી.આપણા અમદાવાદ શહેર મા હઠીસિંગના જૈન મંદિરો દિલ્હી દરવાજા પાસે આવેલ છે તે જૈન ધર્મની કલા અને આધ્યાત્મિક પ્રથાઓનું પ્રમાણપત્ર છે. વિદ્યાર્થીઓને મંદિરના ઐતિહાસિક, સાંસ્કૃતિક અને ધાર્મિક મહત્વનો પરિચય કરાવવા માટે ફિલ્ડ ટ્રીપનું ખૂબ જ ઝીણવટપૂર્વક આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.તેમના જાણકાર માર્ગદર્શકો સાથે, વિદ્યાર્થીઓએ મંદિરની જટિલ સ્થાપત્ય, અદભૂત કોતરણી અને મંદિરના દરેક ખૂણામાં જડિત આધ્યાત્મિક પ્રતીકવાદની શોધ કરી.જૈન ધર્મ, તેનો ઈતિહાસ અને મંદિરની અંદર કરવામાં આવતી ધાર્મિક વિધિઓ વગેરે જાણવાની તક મળીદિવ્યપથ શાળાની પ્રતિબદ્ધતા સારી રીતે શિક્ષણ પ્રદાન કરવા સાથે વિદ્યાર્થીઓને આ પ્રકારે અનુભવો પ્રદાન કરી સાંસ્કૃતિક વારસાની ઊંડી પ્રશંસાને પ્રોત્સાહન આપવાનુ છે તે સ્પષ્ટ થાય છે.

'મેરી કહાની, મેરી જુબાની : જિલ્લો ડાંગ'

મારું નામ જયુભાઇ ચોધરી છે. હું ડાંગ જિલ્લાના આહવા તાલુકાના જામલાપાડા ગામનો રહેવાસી છું. એક દિવસ મને અણધારી રીતે ગંભીર રોડ અકસ્માત નડ્યો હતો. જેમા મારા બંન્ને પગ ગંભીર રીતના ઘાયલ થયા હતા. મારા પગની સારવાર અર્થે તાત્કાલિક ધોરણે હોસ્પિટલમા ખસેડવામા આવ્યો હતો. મારા ઘરની આર્થિક પરિસ્થિતી નબળી હોવાથી હોસ્પિટલનો ખર્ચ કાઠવો મુશ્કેલ બન્યો હતો. પંરતુ મારી પાસે આયુષ્માન ભારત પીએમજન આરોગ્ય યોજના હેઠળનો પી.એમ.વાય.જે.એ.વાય કાર્ડ હોવાથી હોસ્પિટમા ઓપરેશન સફળ બન્યુ. ઉંપરાત હોસ્પિટલમા મફત સારવાર મળી હતી. જે માટે હું સરકારશ્રીનો આભાર વ્યક્ત કરૂ છુ. આપ આ યોજનાનો લાભ લઈ શકો છો.

ગૌ સેવા એ રાષ્ટ્રીય સેવા છે - મુખ્યમંત્રી મનોહર લાલ ખટ્ટર

અબોલ જીવોની સેવા એ સૌથી મોટો ધર્મ છે - આચાર્ય લોકેશજી

ગોપાષ્ટમી મહોત્સવ નિમિત્તે દેવી ચિત્રલેખાજી દ્વારા આયોજિત શ્રીમદ ભાગવત કથા અને બહુમાળી ગાય હોસ્પિટલના ભૂમિપૂજનના કાર્યક્રમમાં પધારેલા 'અહિંસા વિશ્વ ભારતી' અને 'વિશ્વ શાંતિ કેન્દ્ર'નાં સંસ્થાપક આચાર્ય લોકેશજીએ જણાવ્યું હતું કે, "અબોલ જીવોની સેવા અને તેમા ગાયોની સેવા એ સૌથી મોટો ધર્મ છે અને દેવી ચિત્રલેખાજી આ બહુમાળી ગૌ સેવા હોસ્પિટલ બનાવીને આ ધર્મને ખૂબ સારી રીતે પરિપૂર્ણ કરી રહ્યાં છે." કાર્યક્રમનાં મુખ્ય અતિથિ હરિયાણાનાં મુખ્યમંત્રી મનોહર લાલ ખટ્ટરે કહ્યું કે, "ગાય સેવા એ રાષ્ટ્રની સેવા છે. તેમણે આ હોસ્પિટલની પહેલની પ્રશંસા કરી અને હરિયાણા સરકાર તરફથી હોસ્પિટલ માટે ૨૧ લાખ રૂપિયાની સહાયની જાહેરાત કરી." આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રીએ સત શ્રી ચિદાનંદજી, જૈન આચાર્ય લોકેશજી અને બ્રહ્મચારી સંપૂર્ણાનંદજીનું શાલ ઓઢાડીને સ્વાગત કર્યું હતું.

મંચ પરથી જાણીતા કથાકાર દેવી ચિત્રલેખાએ જણાવ્યું હતું કે, "ગૌ માતાની સેવા કરવી એ મારું અને સેવાધામ પરિવારનું સૌભાગ્ય છે." તેમણે સૂચિત બહુમાળી ગાય હોસ્પિટલ વિશે માહિતી અને પ્રેરણા આપી હતી. સ્વામી ચિદાનંદ સરસ્વતીજીએ બહુમાળી ગાય હોસ્પિટલને એક પ્રેરણાદાયી ઉદાહરણ ગણાવ્યું અને લોકોને તેમાં જોડાવવા માટે પ્રેરણા આપી. બ્રહ્મચારી સંપૂર્ણાનંદજીએ ગૌ માતાની સેવાને પુણ્યનું કાર્ય ગણાવ્યું અને પ્રેરણા આપી કે દરેક વ્યક્તિએ કોઈને કોઈ રીતે ગૌ માતાની સેવા કરીને આ મહાન કાર્ય કરવું જોઈએ. કાર્યક્રમ પહેલા મુખ્યમંત્રી ખટ્ટર, સ્વામીજી જૈન આચાર્ય લોકેશજી અને દેવી ચિત્રલેખાજીએ ગાય માતાની પૂજા કરી હતી.

ભારતીય જનતા પાર્ટી ગાંધીનગર મહાનગર દ્વારા "નુતનવર્ષ સ્નેહમિલન સમારોહ" વાવોલ ખાતે યોજાયો. આ અવસરે મેયરશ્રી હિતેશભાઈ મકવાણા ઉપસ્થિત રહી વડીલોના આશીર્વાદ મેળવ્યા હતા અને સૌને દિવાળી તેમજ નવવર્ષના હાર્દિક અભિનંદન અને શુભકામનાઓ પાઠવી હતી.

માફીનામું

વંટોળ ફેલાતાં કેટલીવાર, બસ એટલીવારમાં પૂરી સોસાયટીમાં વાત ફેલાઈ ગઈ હતી. ઘટના એવી ઘટી હતી કે કોઈને માનવામાં ન આવે. સોસાયટીનાં મોસ્ટ એલિજેબલ બેચલર નિહાલે ગળે ફાંસો ખાઈને આત્મહત્યા કરી હતી!

શાંત અને સરળ સ્વભાવનો નિહાલ મલ્ટિનેશનલ કંપનીમાં નોકરી કરતો હતો. આજના યુગ પ્રમાણે ઉચ્ચ મધ્યમવર્ગીય પરિવારમાં એમની ગણના થતી. હા, વર્ષો પહેલાં ઘરની પરિસ્થિતિ ડામાડોળ હતી પરંતુ આ જહોજહાલી નિહાલની મહેનતનું સુફળ હતું. એ ભલો ને એનું કામ ભલું, એવાં સીધાં-સાદાં નિહાલની આત્મહત્યાનું રહસ્ય જાણવાની સૌ પેરવી કરી રહ્યાં હતાં.

સફળતાની સીડી ચડીને આજે આ મકામ સુધી પહોંચવા માટે નિહાલે ખૂબ આકરી કિંમત ચૂકવી હતી. એમ.બી.એ. ગોલ્ડ મેડાલિસ્ટ હતો. તેથી જોબ ઑફર પણ સારી આવી હતી, એમાંથી એણે વધુ પેકેજ આપતી કંપની પર પસંદગીનો કળશ ઢોળ્યો હતો. મધ્યમવર્ગીય પરિવારના સપનાં પૂરાં કરવાની જવાબદારી તેના શિરે હતી. તે તન-મનથી કામ કરતો હતો. થોડાંક સમયમાં તે કંપનીમાં સૌનો માનીતો બની ગયો હતો.

અત્યાર સુધી કંપનીમાં એ પોતાની ઓળખ છુપાવવામાં કામયાબ રહ્યો હતો. હા, એની સાચી ઓળખ! દેહથી તો એ પુરુષ હતો પરંતુ તેનાં સંવેદનો સ્ત્રી જેવાં હતાં. સ્ત્રીઓની માફક શણગાર કરવો એને ખૂબ ગમતું. નાનો હતો ત્યારે ઘરે કોઈ ન હોય તો એની બહેનની જેમ તૈયાર થઈ અરીસા સામે સ્વને નીરખ્યા કરતો. શરૂઆતમાં એનું વર્તન એને પણ નહોતું સમજાતું. ધીરેધીરે એણે પોતાની જાતને સંકોરી લીધી હતી.

કૉલેજમાં એ છોકરીઓમાં મોસ્ટ ફેવરિટ હતો. પરંતુ એને છોકરીઓમાં કોઈ દિલચશ્પી નહોતી. એને સિક્સપેકવાળા માચોમેન પ્રત્યે આકર્ષણ રહેતું. પોતાની વાત એ સિફ્તથી છુપાવી શકતો પરંતુ મનમાં ઉછળતાં આવેગોનું શું? કયાં જઈને એ પોતાનું હૈયું ઠાલવે. તેથી જ્યારે માતા-પિતા લગ્નનું દબાણ કરતાં ત્યારે એ છેડાઈ જતો. આ સમાજમાં ઈજ્જતથી જીવવા માટે ઓળખ છુપાવ્યા સિવાય છૂટકો નહોતો.

નોકરી જોઈન કર્યાને થોડાંક સમય બાદ ન જાણે કેવી રીતે બોસને એની વાસ્તવિકતાનો ખ્યાલ આવી ગયો. તેથી તે નિહાલ પ્રત્યે ઉદાર રહેતો અને થોડાંક સમયમાં તેને પ્રમોશન પણ આપ્યું હતું. ભવિષ્યમાં પોતાનો સ્વાર્થ સાધવા માટે જ સ્તો!

નિહાલની મહેનત અને કામ પ્રત્યેની નિષ્ઠા ખૂબ હતી. થોડાંક સમયમાં થયેલી પ્રગતિ છતાંય તે ક્યારેય અભિમાન નહોતો કરતો. બધાં સાથે નિખાલસતાથી જ વર્તતો.

એક દિવસ બોસે અચાનક તેને ઑફિસમાં બોલાવ્યો અને કંપનીને મળેલાં ઓર્ડર માટે પાર્ટી કરવા સાંજે ઘરે આવવાનું આમંત્રણ આપ્યું. ભાવિના ગર્ભમાં શું છુપાયેલું છે કોઈ જાણી શક્યું નથી.

એને લીધે આ ડીલ ફાઈનલ થઈ હતી, તેથી એ ખુશ હતો. બોસને ના પાડવાનો સવાલ જ નહોતો.

સાંજે સરસ તૈયાર થઈને એ બોસના ઘરે પહોંચી ગયો. જમ્યા બાદ ડ્રિંક પણ લીધું, જેમાં એનાં બોસે ઊંઘની ગોળીઓ મેળવી હતી! એ રાત્રે બોસે મનભરીને એનો ઉપયોગ કર્યો. પછી આ ક્રમ નિત્ય ચાલુ રહ્યો. નિહાલને જરાય નહોતું ગમતું પરંતુ નોકરી ગુમાવવી એને પોસાય એમ નહોતું. બોસ તેની લાચારીનો ભરપૂર ફાયદો ઉઠાવતો હતો. મજબૂર નિહાલ ચૂપચાપ સહન કરતો રહ્યો. તે ભીતરથી તૂટી ગયો હતો, એને કોઈ ખાસ ભાઈબંધ પણ નહોતો કે જેની આગળ એ એના હૃદયની વ્યથા કહે. ઘરે પણ મોડેથી જતો જેથી એનાં માતા-પિતાનાં સવાલોથી બચી શકાય. ખાસ કરીને દીકરાને પરણાવવાની એમની ઈચ્છાને ઠેલી શકાય.

રાત પડે એટલે તે વિહ્વળ થઈ જતો. ક્યારેક બાલ્કનીમાં આવી આકાશની નીરવતાને પોતાની સાથે સરખાવતો રહેતો. તો વળી ક્યારેક પથારીમાં પડખાં ઘસતો રહેતો. દરરોજ રાત્રે એને નીંદર સાથે દ્વંદ્વ થતું. એકલતા જાણે એની પ્રિય સંગિની હતી. એનાં ઓશીકામાં ભેજ હતો. આટલાં વર્ષોથી વહેતાં ઊનાં-ઊનાં આંસુઓનો ભેજ! મનની વ્યગ્રતા, ખાલીપો અને બેચેનીનો કોઈ ઉપાય નહોતો. એનું મન કોઈ હૂંફાળું

ગ્લોબલ ફિશરીઝ કોન્ફરન્સ ઈન્ડિયા ૨૦૨૩

તારીખો: ૨૧ થી ૨૨ નવેમ્બર ૨૦૨૩

મત્સ્યોદ્યોગ અને જળચર ઉછેર એ ખોરાક, પોષણ, રોજગાર, આવક અને વિદેશી હૂંડિયામણના મહત્વના સ્ત્રોત છે. ભારતમાં, આ આશાસ્પદ ક્ષેત્ર પ્રાથમિક સ્તરે ૩ કરોડ માછીમારો અને મત્સ્ય ખેડૂતોને આજીવિકા, રોજગાર અને ઉદ્યોગસાહસિકતા પૂરી પાડે છે અને મૂલ્ય શૃંખલા સાથે કેટલાક લાખો છે. વૈશ્વિક માછલી ઉત્પાદનમાં લગભગ ૮% હિસ્સો ધરાવતો ભારત ત્રીજો સૌથી મોટો મત્સ્ય ઉત્પાદક દેશ છે. છેલ્લા નવ વર્ષો દરમિયાન, ભારત સરકારે દેશમાં મત્સ્યોદ્યોગ અને જળચરઉછેરના સર્વગ્રાહી વિકાસ માટે પરિવર્તનાત્મક પહેલ કરી છે.

મત્સ્યોદ્યોગ ક્ષેત્રના વિવિધ હિસ્સેદારો સ્થાનિક તેમજ વૈશ્વિક અને નિર્માણ ભાગીદારી સુધી પહોંચવા, સહયોગી પ્રયાસોને પ્રોત્સાહન આપવા અને ભારતીય મત્સ્યોદ્યોગ ક્ષેત્રને પ્રોત્સાહન આપવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે, મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગ, ભાર સરકાર ૨૧ થી ૨૨ નવેમ્બર ૨૦૨૩ સુધી વિશ્વ ફીશરીઝ દિવસ પર ગુજરાત સાયન્સ સિટી, હેબતપુર, અમદાવાદ, ગુજરાત ખાતે બે દિવસીય વૈશ્વિક ફિશરીઝ કોન્ફરન્સ ૨૦૨૩નું આયોજન કરવા જઈ રહ્યું છે. જે "સેલિબ્રેટિંગ ફિશરીઝ એન્ડ એક્વાકલ્ચર વેલ્થ" થીમ પર આધારિત છે.

આ પરિષદ તમામ મત્સ્યોદ્યોગ ક્ષેત્રના હિસ્સેદારો વચ્ચે વિચારોના સંકલન અને ભાગીદારીને પ્રોત્સાહન આપવા માટે એક પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડશે; સંશોધન અને વિકાસ અને શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓ પર વિચાર-વિમર્શ કરવો, જળચરઉછેર અને સીફૂડ ઉદ્યોગમાં આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારને પ્રોત્સાહન આપવું અને મત્સ્યોદ્યોગ ક્ષેત્રે મોટી સિદ્ધિઓ અને વણઉપયોગી સંભવિતતાઓને પ્રોત્સાહન આપવું અને ઉદ્યોગસાહસિકો/સ્ટાર્ટ-અપ્સ માટે બિઝનેસ પિચની સુવિધા કરવી. તે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારના મત્સ્યોદ્યોગ સંગઠનોની સફળતાની વાર્તાઓ પ્રદર્શિત કરશે અને હાથ ધરવામાં આવેલી શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિઓ રજુ કરશે.

કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેનારાઓમાં સરકારી અધિકારીઓ, મિશન, રાજદૂતો, મત્સ્યોદ્યોગ સમુદાયો, મત્સ્યોદ્યોગ વિદ્વાનો અને સંશોધકો, વૈશ્વિક મત્સ્યોદ્યોગ વૈજ્ઞાનિકો, મત્સ્યોદ્યોગ ક્ષેત્રના અગ્રણીઓ, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મત્સ્યોદ્યોગ અને જળચરઉછેરના નિષ્ણાતો, સંશોધન અને વિકાસ સંસ્થાઓ, ટેકનોલોજી રોકાણકારો, મત્સ્યોદ્યોગ અને એક્વાકલ્ચર સાધનોનો સમાવેશ થશે. ઉત્પાદકો, નિકાસ કાઉન્સિલ, મત્સ્યોદ્યોગ સંગઠનો, નાણાકીય સંસ્થાઓ અને રોકાણ બેન્કરો, આંતરરાષ્ટ્રીય માછીમારી ઉદ્યોગ સંસ્થાઓ, આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતિનિધિઓ, એક્વાકલ્ચર ફાર્માસ્યુટિકલ્સ અને ન્યુટ્રાસ્યુટિકલ્સ અને પ્રદર્શકો વગેરે.

કોન્ફરન્સનું માળખું

૨૧મી નવેમ્બર, ૨૦૨ અને ૨૨મી નવેમ્બર ૨૦૨૩ના રોજ બે દિવસ માટે વૈશ્વિક મત્સ્યોદ્યોગ પરિષદ-૨૦૨૩નું આયોજન કરવામાં આવશે. પ્રથમ દિવસે એટલે કે ૨૧મી નવેમ્બર ૨૦૨૩ના રોજ શ્રી પરશોત્તમ રૂપાલા, માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી અને આ ર્ક્લ્ધછ અને ર્ક્લ્ધછઊંની અધ્યક્ષતામાં ઉદ્ઘાટન સત્ર યોજાશે. માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી અને ર્જીજ (ર્ક્લ્ધછઊંઢ, ૈં) ની આગેવાની હેઠળની આંતરરાષ્ટ્રીય ગોળમેજી બેઠકને અનુસરો.

૫ ટેકનિકલ સત્રો હશે જેમાં દિવસ-૧ પર બે સત્રો અને દિવસ-૨ પર ત્રણ સત્રો હશે. તેવી જ રીતે, ૫ ઈન્ડસ્ટ્રી કનેક્ટ સેશન હશે. જેમાં દિવસ-૧ પર બે સત્રો અને દિવસ-૨ પર ત્રણ સત્રોનો સમાવેશ થાય છે. દરેક સત્રમાં ચર્ચા-વિચારણા માટે સત્રની થીમ હશે અને તેમાં વિશેષ સંબોધન, મુખ્ય વક્તા, મધ્યસ્થી, પાંચ/છ પેનલિસ્ટ અને હિતધારક પ્રેક્ષકોનો સમાવેશ થશે. દરેક સત્ર પરિણામો માટે મિનિટ કરવામાં આવશે. આ ઈવેન્ટમાં વેપારને પ્રોત્સાહન આપવા અને ક્ષેત્રની લાંબા ગાળાની ટકાઉપણું માટે ׳ર૨, ׳ર׳ અને ׳ર૨ કનેક્ટ સત્રનો પણ સમાવેશ થશે.

પ્રદર્શન પેવેલિયન મત્સ્યોદ્યોગ અને જળચરઉછેર ક્ષેત્રના વ્યવસાયોને તેમના વ્યવસાય અને બ્રાન્ડ નિર્માણનું નિદર્શન કરવા માટે પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડશે. ૨૦૦ રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રદર્શકો અને અન્ય હિસ્સેદારો જેમ કે સ્ટાર્ટ-અપ્સ, નિકાસકારો, ફિશરીઝ એસોસિએશન, એફએફપીઓ, સહકારી, મૂલ્ય શૃંખલા એન્ટિટીઝ, પ્રોસેસિંગ ઉદ્યોગો વગેરે તેમના ઉત્પાદનો/સફળતાની વાર્તાઓનું પ્રદર્શન કરશે જો મત્સ્યોદ્યોગ અને મૂલ્ય સાંકળ હોય. એક વિશેષ પ્રદર્શન પેવેલિયનનું ઉદ્ઘાટન શ્રી પરશોત્તમ રૂપાલા, માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી, ર્ક્લ્ધછઊંશ્ઢ દ્વારા કરવામાં આવનાર છે. પેવેલિયનની થીમ ફિશરીઝ સેક્ટરમાં 'ટેક્નોલોજી ઇન્ફ્યુઝન' હશે અને સ્ટાર્ટ-અપ્સ, રિ-સર્ક્યુલેટરી એક્વાકલ્ચર સિસ્ટમ (ઈછજી), બાયોફ્લોક, કેજ કલ્ચર, સીવીડની ખેતી, સુશોભન માછીમારી, મોતીની ખેતી, કોમ્યુનિકેશન અને ટ્રેકિંગ સિસ્ટમ્સ જેવી ૧૦ પહેલ પ્રદર્શિત કરશે.

Printer/Publisher/Owner & Editor : Pradip A. Raval Printed At :-Shivam Offset, Plot No. 101/1/9, G.I.D.C., Sector-28, Gandhinagar. Published At Plot No. 581/1, Sector - 7B, Gandhinagar - 382007, Gujarat.